

MF
il quotidiano
dei mercati finanziari

Gentleman

TÜRKİYE

Sayı 39 - Ocak 2020

Fiyat: 15 TL - KKTG 2017
ISSN 1307-0126
9 771307 012003

TEKNOLOJİDE KADIN DERNEĞİ İŞBİRLİĞİYLE BU AY DA
ÇOK ÖZEL BİR KAPAK İLE KARŞINIZDAYIZ...

TEKNOLOJİ VE BİLİMDE İNSAN ODAKLI DÖNÜŞÜM

Fotoğraf, Coşkun Çeler
tarafından Hotel Les
Ottomans'ta çekildi.

Arka sıra soldan sağa; Ali YILMAZ, Cemal AKAR, Volkan BİÇER,
Murat KOLBAŞI, Emre ALAMAN, Barış ÖNEY, Tal GARIH
Ön sıra soldan sağa; Hakan ATEŞ, Öget KANTARCI, Zehra ÖNEY, Murat KANSU, Demirhan ŞENER

TEKNOLOJİ VE BİLİMDE İNSAN ODAKLI DÖNÜŞÜM

**TEKNOLOJİDE KADIN
DERNEĞİ İŞBİRLİĞİYLE BU
AY DA ÇOK ÖZEL BİR KAPAK
İLE KARŞINIZDAYIZ...**

Bilim ve teknoloji dünyasında kadının kendi potansiyelini keşfetmesini ve fırsat eşitliğini sağlayarak teknoloji sektöründe kadın sayısını artırmayı hedefleyen “Teknolojide Kadın Derneği (Wtech)”, 31 Ocak 2019 tarihinde 80 Kurucu üye, kurum ve birey ile kuruldu... Wtech, aynı zamanda bu alanda Türkiye’de faaliyet gösteren ilk Sivil Toplum Kuruluşu olma özelliğini de taşıyor. 17 Aralık 2019 tarihinde Hotel Les Ottomans’da bir araya gelen 13 Wtech üyesi Gentleman, Derneğin 1’inci Kuruluş Yıldönümü anısına objektiflerimizin karşısına geçtiler ve unutulmaz bir kareye de imza attılar... Çekim günü bizlerle birlikte olan üyeler dernek faaliyetleri, teknoloji sektöründe kadın-erkek çeşitliğinde gelişen son durum ve dönüştürücü teknolojiler odağında dünyanın geleceği gibi başlıkları da bizler için değerlendirdiler...

Zehra Öney - Teknolojide Kadın Derneği (Wtech) Yönetim Kurulu Başkanı

İŞİMİZ TEKNOLOJİDE İNSANIN DÖNÜŞÜMÜ

İnsanlığın geleceğini korumak ve dönüştürücü teknolojilerin yine insan eliyle yaratıldığı çağımızda kendi yarattığımız bu yeni geleceğin içerisinde eskisinden de daha güçlü var olmak istiyor isek; işte tam da bu noktada çok daha hızlı, daha cesur, daha odaklı, daha dayanıklı, daha araştırmacı, daha şeffaf, daha etik, daha paylaşımcı ve daha bireysel çaba içerisinde olmamız gereken bir zamandayız. Beynimizin müthiş gücünü keşfetme zamanı!

tematik, Mühendislik, Bilim) sadece erkeklerin var olup uğraşacağı alanlardır tabusunu yıkarak insanın yeteneği doğrultusunda var olabileceği ve bu alanlarda çalışabileceği “Süper Akıllı Bir Toplum” yani toplum 5.0 insan 3.0’ın yaratılmasına destek olmak adına Teknolojide Kadın Derneği 31 Ocak 2019’da kuruldu. Şu anda 150 lokal global önemli kurumların üyeliği ile çalışmalarına yoğun bir şekilde devam ediyor. İşimiz İnsan, İşimiz Teknoloji... Ben de bir teknoloji kadını, girişimci ve profesyoneli olarak uzun yıllardır üretim tarafında bilhassa artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik, yapay zeka ve robotik teknolojilerde şirketlere ürün ve servisler veriyor aynı zamanda şirketlerin dijital dönüşüm konularında ihtiyaç duydukları yol haritasının çizilmesi anlamında danışmanlık yapıyorum. Bu süreçte sahip olduğum teknoloji çevremi yüzde 98’i erkeklerden oluşuyor. Bu sadece Türkiye değil dünyada da böyle. Oysa çeşitlilik dijital dönüşümün anahtarıdır. Kadınların da motive olup yeterli katılım sağlaması ve bilhassa teknolojiye üretimde olması önemli bir ihtiyaçtır. Ayrıca tamamen dijital dünyaya doğmuş ço-

cuklarımızı birer ‘Biz’ gibi değil yeteneklerine uygun, geleceğe ve yeni dünya isterlerine uygun birer ‘Birey’ olarak yetiştirelim. Tabii çeşitliliği ve kavrayıcılığı gözeterek.

Türkiye’de hakim olan görüşün, teknolojinin erkek işi olduğu ve kadınların üretim motivasyonundan yoksun tüketiciler oldukları yönünde şekillendiğini fark ettim. Herkes için fırsat eşitliği sağlamalı, insan odaklı bir dönüşüm yaratmalıyız. Akıllı bir teknolojik toplum yaratılması hedefine katkıda bulunmak için teknoloji sektöründeki kadın sayısını artırmalıyız. Hızla gelişen teknolojilerin dünyasında genç kadınları, özellikle de STEM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) alanında eğitim alanları, güçlendirmeliyiz. Wtech Akademi, Wtech Araştırma ve Arge, Wtech Portal ve Wtech Talks&Network çalışmalarımız hızla devam ediyor. Teknolojide Kadın Derneği Wtech’in çalışmalarının bir parçası olmak için sizi ve kurumunuzu aramıza bekliyoruz.

Hep birlikte yeni dünya kodlarını bu gerçeklere göre yine bizler yazalım!

Kadınların teknolojiye varlığını güçlendirmek konusunda bu sosyal projeye siz de katkıda bulunun, üye olun! Üyelik başvurularınız için info@teknolojidekadin.org’a ulaşın.

“Geçtiğimiz 10 yıla bakarsak 2009 itibarıyla internet erişiminin mobil araçlar, cihazlar içerisinde gücünü artırmıştı. Bu da bilhassa ‘Mobil Teknolojiler’ alanında çok ciddi bir insan kaynağı ihtiyacının doğmasına sebep oldu. Yapay zeka ve büyük veri teknolojileri ile birlikte veriyi analiz edebilen makinelerin yine insan

eli ve beyniyle geliştiriliyor olması, insana alternatif insan gibi düşünen ve davranan botlar ve robotların hayatımıza girmesini sağladı. Yani Human V2’ lar ile birlikte yaşamaya başladık. Robotların cinsiyet odaklı değil yetenek odaklı olarak yaratıldığını düşünürsek insanlığın bu çağında artık yeteneği kadın ve erkek olarak ayırmak lüksümüz yok.

İşte bu nedenle geçtiğimiz 100 yılda kültürel kodlarımıza işleyen ve teknoloji konuları, STEM alanları (Fen, Ma-

“TÜRKİYE’DE HAKİM OLAN GÖRÜŞÜN, TEKNOLOJİNİN ERKEK İŞİ OLDUĞU VE KADINLARIN ÜRETİM MOTİVASYONUNDAN YOKSUN TÜKETİCİLER OLDUKLARI YÖNÜNDE ŞEKİLENDİĞİNİ FARK ETTİM. HERKES İÇİN FIRSAT EŞİTLİĞİ SAĞLAMALI, İNSAN ODAKLI BİR DÖNÜŞÜM YARATMALIYIZ.”

Hakan Ateş - DenizBank Finansal Hizmetler Grubu CEO'su

WTECH'İN PARÇASI OLMAKTAN MUTLULUK DUYUYORUZ

"Kadın varlığının, mevcudiyetinin yeterli düzeyde yansımadağı bir gelişim mutlaka öksüz kalacaktır..."

"Hep birlikte tanıklık ettiğimiz üzere teknoloji, çok uzun zamandır doğrusal ve kademeli değil; kısa aralıklı ve yaşam kalitesini büyük ölçüde yükseltip toplum refahına katkıda bulunan ciddi sıçramalarla büyüyor. Rekabetin yönünü ve oyunun kurallarını doğru okuyan, her anlamda yaratıcılığı ve katılımcılığı teşvik eden, değişime, dönüşüme adapte olma refleksi gelişmiş, toplumsal gerçeklik ve ihtiyaçların bilincinde kurumlar yarınları yürüyecek, bu kaçınılmaz. Mevcut resme şöyle bir baktığımızda; kullandığımız teknolojilerin gelişmesi ve cihazların birbiriyle iletişimde olması, sürücüsüz araçların yaygınlaşması, blockchain teknolojisinin daha fazla alanda kullanılması gibi konular uzun süredir gündemde; yakın gelecekte de yaygınlaşacak ve hem evdeki hem de işyerindeki yaşantımızı değiştirmeye devam edecek. Örneğin bankacılıkta otonom sistemlerin hayatımızda önemli bir yer kaplayacağını düşünüyoruz. Müşterilerimize bir portföy yöneticisi yerine otonom müşteri temsilcilerinin hizmet ettiği, buradan yola çıkarak bankanın tamamen otonom hale geldiği bir değişim öngörüyoruz. Böyle bir iklimde, kadın varlığının, mevcudiyetinin yeterli düzeyde yansımadağı bir gelişim mutlaka öksüz kalacaktır. Bugün, üniversitelerin fen, matematik, mühendislik ve bilim alanında okuyan ve bu bölümlerden mezun olan kızlarımızın oranı yüzde 40'ların altındayken, mezun olanların eğitimini gördükleri alanlarda kari-

yer hayatına devam etme oranı yüzde 10'lar civarında bulunuyor. Dernek, teknolojiye kadın oranını 200.000'lere ve teknoloji çalışanlarının sayısını 1 milyona yükseltecek çalışmalara imza atmak üzere önemli bir misyona sahip. Biz, DenizBank olarak kadınların baş kahramanı olduğu hikayelerden hep ilham alıyoruz. Bugün ekonomilerin tümünde, kadın potansiyelinin daha çok değerlendirilmesi hepimizin önündeki en büyük ödev ve sorumluluk olarak karşımıza çıkıyor. Teknolojiye Kadın Derneği'nin araştırmacı, yaratıcı, cesareti ve özgüveni yüksek, her sektörde istihdam edilen, girişimci, buluşçu ve ilham veren teknoloji kadınlarının sayılarını artırmak yönündeki çalışmalarının parçası olmaktan mutluluk duyuyoruz. Wtech ile Aralık ayında gerek bankamız gerekse teknoloji üssümüz Inter-tech'in katılımıyla önemli bir projeye imza attık. 'Veri Tabanı Yönetimi Eğitim Programı' ile 20 gencimize 4 aylık eğitim sonucunda istihdam sağlayacak projenin ortaklarından biriyiz. Bu ve benzeri projeleri çoğaltarak; güzel ülkemizin güzel geleceğini de kadın ve erkeklerin birlikte ortaya koyacağı emekle yaratmak zorundayız ve başka da seçeneğimiz yok. Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "bir toplumun bir uzvu faaliyetinde bulunurken öteki uzvu ataletle olursa, o toplum felce uğramış

demektir" sözlerini miras aldığımız bir coğrafyada, kadınların potansiyelini ekonomiye, kalkınmaya, verimliliğe kazandırmak üzere gerekli olan zihniyet dönüşümünü desteklemeyi, DenizBank olarak birincil sorumluluklarımız arasında görüyoruz. Geleceğin teknoloji toplumlarıyla birlikte, özellikle kadınların omuzları üzerinde yükseleceğine inananlardanım. Her zaman söylediğim gibi, içinde

kadının varlığının ve emeğinin olmadığı her iş, bir ayağı eksik masa misali sağlam duramaz, mutlaka sallanır. Teknolojinin kas gücüne değil entelektüel yetiye dayanan bir alan olduğunu da göz önüne alarak kadınların analitik, derinlikli ve çözüm odaklı düşünme yetilerinin toplumsal gelişimin bugünü ve geleceği üzerinde belirleyici olduğuna ve olacağına inanıyorum.

"TEKNOLOJİDE KADIN DERNEĞİ'NİN ARAŞTIRMACI, YARATICI, CESARETİ VE ÖZGÜVENİ YÜKSEK, HER SEKTÖRDE İSTİHDAM EDİLEN, GİRİŞİMCİ, BULUŞÇU VE İLHAM VEREN TEKNOLOJİ KADINLARININ SAYILARINI ARTIRMAK YÖNÜNDEKİ ÇALIŞMALARININ PARÇASI OLMAKTAN MUTLULUK DUYUYORUZ."

Murat Kolbaşı - Arzum Yönetim Kurulu Başkanı

KADIN ÇALIŞANLARIMIZ BİZİM İÇİN ÇOK DEĞERLİ

“Teknoloji sektöründe kadın sayısını artırmayı amaçlayan Teknolojide Kadın Derneği herkesin yakından takip etmesi gereken bir kuruluş...”

dukça gündemimizde. Teknolojiyi küçük ev aletleriyle bir araya getirdiğimiz tasarımlarımızla tüm tüketicilerimizin zamandan tasarruf edeceği, kendilerine, ailelerine ve sosyal hayatlarına daha fazla zaman ayırmasını sağlayacak inovasyonlar sunuyoruz. Arzum markası olarak daha çok kadınların tercih ettiği bir markayız. Bu sebeple de kadın çalışanlarımız bizim için çok değerli. Şu anda yüzde 38 oranında kadın çalışan oranımız var. Bu oranı hızla yukarıya çekmek ve yüzde 50'lere yaklaşmak en büyük hedeflerimizden biri. Kadın ve erkek çalışan sayısının dengeli olmasının iş hayatında verimli iş ortamı oluşturulması, sürdürülebilir iş sonuçlarına ulaşılması gibi sonuçları olduğu kanısındayım. Kadınların farklı bakış açılarına, stratejik değerlendirmelerine oldukça güvenen bir şirketiz. Bu sebeple de 11 yıldır bunu besleyecek bir sponsorluk üstleniyoruz; Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonası. Bu sene 12'ncisini gerçekleştireceğiz. Kadınlarımızın her konuda, her alanda değerinin farkındalığına varması bizim için çok önemli. Şirket içinde de bu konuya yönelik bir çok çalışma gerçekleştiriyoruz. Benim için Teknolojide Kadın Derneği'nde yer almanın en önemli motivasyonu ise kesinlikle farkındalığı yaratmaları ve bunun sürekliliği olması. Kadınların her alanda başarılı olabileceğini, her meslekte söz sahibi olabileceğini sadece özel günlerde konuşuyoruz, Teknolojide Kadın Derneği'nde ise yılın her günü bu

konuyu gündeme taşıyoruz. Bu sebeple ben de bu derneğin bir üyesi olmak istedim. Dünyanın geleceğinde teknoloji dönüşümünün bizi daha iyi bir yere taşıyacağını düşünenlerdenim. Bizde bıraktığı anılarla dün daha güzel gelebilir bazen ama bence yarın daha güzel olacak. Her geçen gün yeni şeyleri keşfediyoruz, daha iyi şeyler yapıyoruz. Bugün kullandığımız arabalar, telefonlar, uçtuğumuz uçaklar, bilgisayarlar düne göre daha gelişmiş, bize daha hızlı sonuçlar veriyor. Kendimize daha çok özel zaman kazanıyoruz. Özellikle yapay zeka konusuna da parantez açmak istiyorum. Geçtiğimiz günlerde Prof.Dr.Emre Alkin'in bir programını dinlerken oldukça detaylı düşünmüştüm bu konuyu. Emre Alkin, “Yapay zekanın önündeki en büyük engel kendi zekamız” demişti. İnsanın zekası bazı noktalarda kendine koyduğu sınırlamalarla kalıyor. Yapay zekayı da belki de o duvarlara ve sınırlara hapsedmeye çalışacak. Bence bunu yapmamız gerekiyor, yapay zeka insanla iyi bir uyum içerisinde olursa gelişmeye devam edecek. Peki kadın burada neden önemli? Bence kadınların sağduyuları erkeklerden daha kuvvetli. Sağ duyuyu yapay zekanın içerisine dahil edebilirsek bence çok yararlı işlere imza atabiliriz. Bu sebeple de bu alandaki çalışmalarda kadınlar kesinlikle yer almalı. Çeşitliliğin olduğu bir Teknoloji Toplumu bence ülkelerin geleceğini olumlu etkileyecek, çok seslilik her zaman iyi sonuçlar verir. Mühim olan iyi bir orkestra ile şefi ile yönetilmesi, o çok sestten çok ahenkli bir müzik çıkabilir. Kadının olduğu ve dokunduğu her işte ahengin artacağına eminim...”

“Teknoloji baş döndürücü bir hızla ilerliyor. Şu an baktığımızda bu alandaki uzman kadınların sayısının erkeklere oranla çok düşük olduğunu görüyoruz. Kadınları bu alana motive etmek, başarabileceklerini göstermek adına oldukça değerli bir kuruluş. Teknolojide Kadın Derneği Kurucu Başkanı Zehra Öney'in bizlere aktarmış olduğu, OECD ve AB'den 41 ülkeyi kapsa-

yan Honeypot Teknoloji Endeksi 2018 raporunu sizlere de iletmek isterim. STEM bölümlerinden mezun olan kız öğrenci oranının 37.11 ile en yüksek olduğu ülke Türkiye. Ama teknoloji sektörüne baktığımızda Türkiye'de kadın istihdam oranı yüzde 9.91. Bu potansiyeli hızla istihdama entegre etmeliyiz. Türkiye'nin öncü ev elektrikli ev aletleri markalarından biri olarak kadın-erkek çeşitliliği konusu da ol-

“ARZUM MARKASI OLARAK DAHA ÇOK KADINLARIN TERCİH ETTİĞİ BİR MARKAYIZ. BU SEBEPLE DE KADIN ÇALIŞANLARIMIZ BİZİM İÇİN ÇOK DEĞERLİ. ŞU ANDA YÜZDE 38 ORANINDA KADIN ÇALIŞAN SAYIMIZ VAR. BU ORANI HIZLA YUKARIYA ÇEKMEK VE YÜZDE 50'LERE YAKLAŞMAK EN BÜYÜK HEDEFLERİMİZDEN BİRİ.”

**Barış Öney - Globalturk Capital
Kurucu ve Yönetici Ortak**

WTECH'DE OLMAK BİR AYRICALIK

"Teknoloji" ve "kadın" hem Türkiye hem de tüm dünya için büyük önem taşıyan iki unsur. Bu iki unsuru bir araya getirip bütünleştiren bu dernekte yer alıyor olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum."

"**O**DTÜ'de Elektrik mühendisliğinde başladığım üniversite hayatıma daha sonra petrol mühendisliğiyle devam ettim ve bu alandan mezun oldum. Üniversitede olduğum dönemde de mühendislik alanlarında kadın arkadaşlarımızın sayısı çok azdı. Üniversite sonrası iş hayatına girdiğimde de mühendisliğin herhangisi bir alanında çalışma hayatında da kadınların çok az sayıda olduklarını görünce yavaş yavaş bu konu dikkatimi çekmeye başladı. Kız çocuklarımızı STEM alanlarına yönlendirmiyoruz. Genel algı sadece erkekler bu alanlarda olabilirler yönünde. Üniversite sonrası petrol mühendisi olarak ABD'de yüksek lisans yaptığım ve çalıştığım yıllar boyunca bu durumun hem petrol hem diğer mühendislik alanlarında da var olduğunu gördüm. Bu kültürel kodlarımızın getirdiği bir problem. Rakamsal olarak bugünkü duruma baktığımızda 2030-2050 yılları arasında teknoloji sektöründe 3,5 milyondan fazla insana ihtiyaç olacak. Oysa bugün 30 milyon üzerinde kişinin işgücünde olduğu Türkiye'de teknoloji alanında çalışan 245 bin insan var, bununsa sadece 24 bini kadın. Rakamlar maalesef çok düşük. Bunu süratle artırmak gerek. Teknolojide Kadın Derneği ise özellikle teknolojinin mutfağında çalışan erkek ve kadınların bu alandaki motivasyonlarını artırma yönünde çalışmalar yapıyor. Kadın oranını çok daha ileriye götürmek üzere

STEM alanlarında okuyan kız çocuklarını mesleklerini yapmaya motive ediyor. Ayrıca onlara imkan yaratmaya çalışıyor. Teknolojide çalışan işgücünü ve kadın çalışan sayısını, misliyle ve kısa zamanda artırma amacını ortaya koyarak bu alandaki açığın süratle kapatılmasına odaklanmış bir dernek. Bu nedenle desteklenmesi oldukça önemli... "Teknoloji" ve "kadın" hem Türkiye hem de tüm dünya için büyük önem taşıyan iki unsur. Bu iki unsuru bir araya getirip bütünleştiren ve hem başkanı hem de kurucu üyelerinin gönülünden inanarak çatısı altında bulunduğu bu dernekte yer alıyor olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. Burada bulunmanın bir ayrıcalık olduğuna inanıyorum. Ülkemizde çok önemli bir açığa odaklanması ve bu açığı kapatma yönünde bilfiil çalışıyor olması bizi çok heyecanlandırıyor. Teknolojide kadın her zaman dediğimiz gibi "atılımıdır". Ülkemizin ileri gitmesinde ve çağdaşlaşmasında bu derneği çok önemli buluyoruz. Teknolojide Kadın Derneği, teknolojinin gelişimine destek verebilecek donanımlı uzman, süper akıllı toplumun yaratılmasına destek vermek üzere kurulduğu an itibarıyla aktif olarak çalışıyor. Yeni nesil dernek modeliyle bürokratik ve hiyerarşik ka-

nallara takılmadan hızlı karar alabilen, çevik, yer ve mekan bağımsız çalışabilen bir anlayışla ilerliyor. Türkiye'nin hızlı bir şekilde teknoloji alanındaki kadın çalışan eksiği açığını kapatabilmesi için Türkiye'de faaliyet gösteren sektör lideri şirketlerin üst düzey temsilcilerinden oluşan güçlü üyeleri mevcut. Bu nedenle ben de

Globalturk Capital ve Barış Öney olarak Türkiye'nin bu kritik ihtiyacına, Türkiye'yi 2030-2050 yıllarında küresel rekabette çok üst sıralara taşıyacak bu önemli gücün yaratılmasında ve özellikle "girişim sermayesi fonlarını" bu alana kanalize edebilme konusunda katkımız olmasını istediğim için Teknolojide Kadın Derneği'ne girdim.

"KADININ SEKTÖRE KATKISININ ARTMASI İLE EĞİTİM, İSTİHDAM, AR-GE, ÜRETİM VE İHRACAT HEDEFLERİMİZE DAHA DA YAKLAŞMIŞ OLACAĞIZ. BU DA TEMELDE ÜLKE EKONOMİMİZE BİR KATMA DEĞER OLARAK ORTAYA ÇIKACAK."

Emre Alaman - HP Türkiye CEO'su

HP KÜLTÜRÜNDE AYRIMCILIĞA İZİN YOK

“Türkiye’de ve dünyada orta ve üst düzey kadın yönetici sayısı halen çok düşük seviyelerde...”

dönüşüme onların da dahil olmasını sağlayabiliriz. HP kültüründe; sadece kadın değil aynı zamanda tüm çalışanlarımızı kapsayan, farklı kültür, din, dil, cinsel yönelim gibi çeşitliliklere hak temelli bir yaklaşımımız ve herhangi bir ayrımcılığa izin vermeyecek şirket içi kurallarımız bulunuyor. Kadınların iş dünyasındaki ve liderlik rollerindeki temsiliyetlerini artırmak bizim için önemli önceliklerden bir tanesi. Türkiye’deki yapılanmamızda kadın çalışan oranının yüzde 55’ler seviyesinde olmasından ötürü gururluyuz ve mutluyuz. Türkiye’nin dünyadaki ilk 10 ekonomi arasındaki yerini alması için yüksek teknoloji ihracatını artırmasının gerekli olduğunu düşünüyorum. Yüksek teknoloji üretimi için yetişmiş iş gücü, yetişmiş iş gücü için yüksek kaliteli eğitim gerekiyor. Yüksek kaliteli teknoloji eğitimi ve iş fırsatlarını kadın erkek tüm nüfusa yaymayıp erkek odaklı hareket edersek ülkenin potansiyelinin sadece yarısını kullanarak dünya ile mücadeleye girmiş oluruz. Bu tip bir mücadeleden galip çıkmamız oldukça zor olur. Teknolojide Kadın Derneği’nin hedefleri ile ülkemizin hedefleri arasında paralellikler görüyorum. Derneğimiz teoride kalmayan hızlı, pratik, gerçekçi ve hayata dokunan projeler üretiyor. Teknoloji insanlar arasındaki fiziksel ve mental sınırları ortadan kaldırma yönünde de çok önemli roller oynuyor. Özellikle bilgiye ve bilime erişimde teknolo-

jinin yaşamımızı ne kadar kolaylaştırdığını zaman zaman unutabiliyoruz. Bilgiye erişimin kolaylaştığı bir dünyada odaklanmamız gerekenin yenilikçi yaklaşımlar ve sorgulayıcı düşünce yapısı olduğuna inanıyorum. Girişimcilik kültürü ile sorgulayıcı düşüncenin gelişimlerinin paralel olduğunu düşünüyorum. Düşünen ve geliştirenin kazanacağı ve değer yaratacağı bir gelecek bizleri bekliyor. Böylesine bir gelecekte yer almak için önemli bir potansiyele sahip olduğumuz girişimcilik alanındaki düşünsel ve yönetsel süreçlerimizi geliştirmeyi sürdürmeliyiz. Yapay zekanın da insanlarla özellikle istihdam piyasasında rekabete gireceğine ve birçok insanın işlerini yapay zekanın gelişimine bağlı olarak kaybedebileceğine dair endişeleri sıklıkla duyuyoruz. Ben yapay zeka gibi yenilikçi teknolojilerin insanı ikame eden değil, insanı geliştiren teknolojiler olduğuna inanıyorum. Teknolojiler, insanların yaşamını kolaylaştırmak için geliştirilir. İnsanla yapay zekanın birbirleriyle uyum içerisinde bir gelecek tasarlayacaklarını düşünüyorum. Din, dil, cinsiyet gözetmeksizin değerlendirilen farklı yaklaşımlar, bilim ile beslenen bir toplum elbette ki yeni ufuklar açacak ve bizi ileriye taşıyacaktır. Dijital dönüşümün yaşandığı bir toplumda, teknoloji-den uzak kalmak toplumdan, iş gücünden uzak kalmak demektir. İş gücüne dahil olmayan bir kesim ise yeterince özgür değildir. Sadece uygulayıcı değil karar verici olmak ve teknolojiden aldığın güçle bunu en verimli şekilde yönetmek için tüm bireyleri eşit şartlarda eğitebilmeliyiz.

“PwC’nin ‘2050’de Dünya’ raporuna göre, önemli yapısal reformları gerçekleştirdiği takdirde Türkiye’nin, 2030 yılında SGP bazında dünyanın en büyük 12’nci ekonomisi, 2050 yılında ise 11’inci ekonomisi olması bekleniyor. Bunu gerçekleştirmek için başta kız çocuklarımız olmak üzere gençlerimize eğitimde fırsat eşitliği tanımalı ve yalnızca teknolojiyi kullanan değil, aynı zamanda

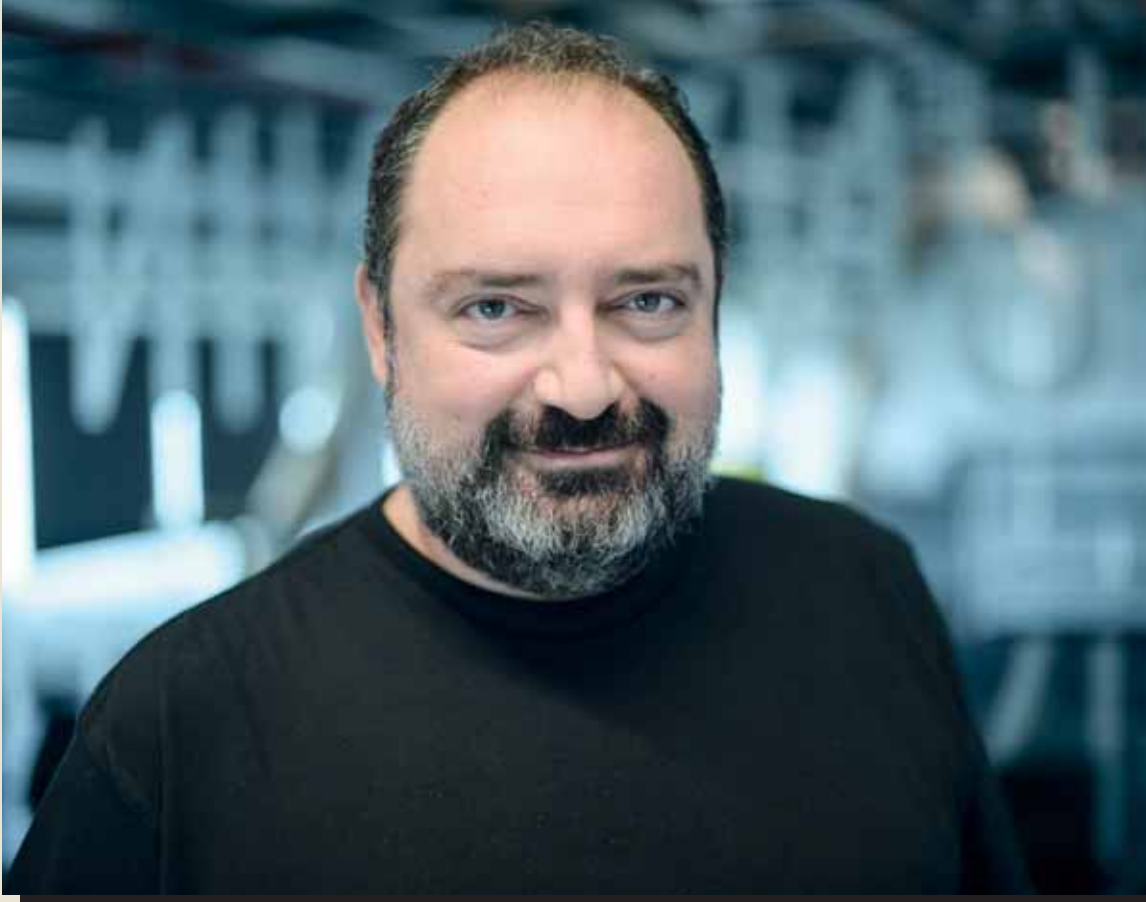
teknolojiyi yönetebilen nesiller yetiştirmeliyiz. 2023 yılı için Türkiye’de yaklaşık 34 milyon toplam istihdamın yaklaşık 3,5 milyonunun STEM istihdamı olacağı, bu ihtiyacın karşılanmasında lisans ve yüksek lisans mezunları esas alındığında yaklaşık yüzde 31 açık olacağı öngörülüyor. Bu açığı kapatmak için toplumun tüm kesimleri işbirliği haline hareket etmeliyiz. STEM mezunu kadınlarımızın sayısının artırılması ile ancak dijital

“GİRİŞİMCİLİK KÜLTÜRÜ İLE SORGULAYICI DÜŞÜNCENİN GELİŞİMLERİNİN PARALEL OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUM. DÜŞÜNEN VE GELİŞTİRENİN KAZANACAĞI VE DEĞER YARATACAĞI BİR GELECEK BİZLERİ BEKLİYOR.”

Teknoloji ve Bilimde Dönüşüm

Teknolojide Kadın Derneği

www.teknolojidekadin.org

**"ERKEKLERİN
YOĞUNLUKTA OLDUĞU
BU SEKTÖRDE
KADINLARA FIRSAT
EŞİTLİĞİ SAĞLAMAK
ADINA YAPILAN
ÇALIŞMALAR SADECE
KADINLAR İÇİN DEĞİL
SEKTÖRÜN GELİŞİMİ İÇİN
DE ÖNEM TAŞIYOR.
ERKEK BİR YÖNETİCİ
OLARAK BU
DÖNÜŞÜMÜN BİR
PARÇASI HALİNE GELMEK
VE SAĞLANMAK İSTENEN
ÇEŞİTLİLİĞE KATKIDA
BULUNABİLMEK BENİM
İÇİN ÇOK KIYMETLİ."**

Nevzat Aydın – Yemeksepeti CEO'su

FIRSAT EŞİTLİĞİ SEKTÖRÜN GELİŞİMİ İÇİN DE ÖNEMLİ

**Teknoloji alanında cinsiyet dengesinin
sağlanması Türkiye'nin ekonomik geleceği için
oldukça gerekli bir adım.**

Teknolojinin büyük bir hızla ilerlediği ve sürekli olarak evrimleştiği bir dünyada yaşıyoruz artık, buna bağlı olarak da teknoloji sektöründe gün geçtikçe daha çok iş gücüne ihtiyaç duyuluyor. Ancak ne yazık ki bu sektörde hem globalde hem de Türkiye'de kadın erkek çeşitliliğinin yeterince sağlandığını söylemek mümkün değil. Teknolojiyle alakalı bölümlerinden mezun olan kız öğrenci oranının en yüksek olduğu ülkelerden biri Türkiye olmasına rağmen sektördeki kadın istihdamı oranımız yüzde 10'u dahi bulmuyor. (*Veri Teknolojide Kadın Derneği website-

sinden alındı). Bugünün yeni dijital dünyasında çalışma alanında cinsiyet dengesini sağlamadan global arenada var olabilmek çok zor. Teknoloji alanında cinsiyet dengesinin sağlanması Türkiye'nin ekonomik geleceği için oldukça gerekli bir adım. Kadınların bu alana yönelmesi için daha gençlikten başlayan bir yönlendirme olması şart. Bu açıdan Teknolojide Kadın Derneği'nin yaptığı çalışmalar çok kıymetli. Dernek üniversitelerde Wtech Platformlarını kurmak, bu platformlar ile genç kızlarımızın araştırma ve geliştirmelerine destek olmak, sosyal ağlarını genişletmelerine yardımcı

olmak gibi birçok projeye imza atıyor ve bu projelerin geleceğin iş kadınlarını teknoloji sektörüne yönlendirme açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Teknoloji'de Kadın Derneği çok kısa sürede çok önemli bir farkındalık yarattı. Erkeklerin yoğunlukta olduğu bu sektörde kadınlara fırsat eşitliği sağlamak adına yapılan çalışmalar sadece kadınlar için değil sektörün gelişimi için de önem taşıyor. Erkek bir yönetici olarak bu dönüşümün bir parçası haline gelmek ve sağlanmak istenen çeşitliliğe katkıda bulunabilmek benim için çok kıymetli. Bu konuya sadece cinsiyet eşitliği olarak bakmamak gerekir. Eğer sektörde çeşitliliği sağlayabilirsek aynı zamanda inovasyonun temelini oluşturan teknolojik eğitim almış iş gücü açığını da kapatabiliriz. Yapay Zeka konusuna değinecek olursak, yapay zeka pek çok özelliğiyle insan beyninin erişemediği pek çok şeyi yapabilir. Bunu bir tehdit olarak görsek bile insanın öngörülemezliği, yapay zekanın

asla anlayamayacağı bir şey. Yapay zekanın pek çok konuda bizden zeki olacağı kesin ancak insan, tüm öngörülebilir davranışlarının, aksine davranışlar gösterebilen bir canlı. Yapay zeka karşısındaki en büyük silahımız da bu olacak. Yapılan çalışmalarda kadınların yapay zeka teknolojisinin gelişimindeki payı oldukça düşük. Yani yapay zeka erkek mühendisler tarafından geliştiriliyor ve kadınların birçok mühendislik özellikleri yapay zekaya yansıtılmıyor. Bunun hem harcanan bir güç olduğunu hem de temel eksikliklere sebep olacağını düşünüyorum. Tam anlamıyla bir teknoloji toplumu yaratabilmek için eşitsizliklerin giderilmesine odaklanmak oldukça önemli. Artık teknoloji tüm işlerin merkezinde ve toplumun tüm bireyleri bu dönüşümün ve gelişimin bir parçası olduğunda ancak teknoloji toplumu denilen şey ortaya çıkacaktır. Bu sağlandığında, ülkelerin inovasyon ve buna bağlı olarak ekonomik güçleri de artacaktır.

**"KADINLARIN EĞİTİM VE
ÇALIŞMA HAYATI BAŞTA
OLMAK ÜZERE HAYATIN
HER ALANINA EŞİT
KATILIMINI VE KARAR
ALMA MERCİLERİNDE
DAHA ÇOK SAYIDA KADIN
OLMASINI
SAĞLADIĞIMIZDA DAHA
KALKINMIŞ BİR ÜLKE,
TOPLUM OLACAĞIMIZ
AŞIKÂR."**

**Mehmet T. Nane - Pegasus Hava
Yolları Genel Müdürü**

WTECH KURUCU ÜYELERİNDEN BİRİ OLMAK GURUR VERİCİ

Kadınlar ve kız çocukları dünya nüfusunun yüzde 50'sini oluşturuyor. Bu, dünya potansiyelinin de yarısı demek. Ancak toplumsal cinsiyet eşitsizliği günümüzde çok yaygın. Bu da toplumsal ilerlemeyi engelliyor.

Iş dünyasına bakacak olursak, özellikle teknoloji gibi "erkek egemen" algısının yerleştiği sektörlerde durum oldukça vahim. Türkiye'de teknoloji sektöründe kadın çalışan oranı yüzde 9,91. Elbette kadınların teknoloji sektörünü tercih etmemesinin, etse bile bazen devam edememesinin farklı nedenleri var. Bir kısmı görünmez bariyerler olduğunu düşünüyor, bir kısmı kendine rol model bulamamaktan yakınıyor. Her sektörde olduğu gibi teknoloji sektöründe de kadın ve erkek çeşitliliği olursa; daha adil, daha akılcı ve daha verimli süreçlerle ilerlenebileceğine inanıyorum. Teknolojide Kadın Derneği; teknoloji dünyasında kadının kendi potansiyelini keşfetmesini ve fırsat eşitliği sağlamayı hedefleyen bir dernek. Burada öncelik teknoloji sektöründe kadın sayısını artırmak ve bunun doğal bir sonucu olarak toplumsal kalkınmayı desteklemek. Böyle değerli bir hedefe hizmet eden bir dernek olarak

çok başarılı çalışmalar yürütüldüğünü düşünüyorum. Özellikle üniversitelerde Wtech platformları kurulmasıyla genç kızlarımıza rol model olunması, geleceğimiz için çok önemli bir adım...Nerede yaşıyor olursak olalım, toplumsal cinsiyet eşitliği temel bir insan hakkı. İnsanların cinsiyetlerinden dolayı ayrımcılık ve eşitsizliğe maruz kalması, bir ülkeyi içten içe zayıflatır; devletin, toplumun, ailenin ve bireyin yaşamının sağlıklı sürmesini engeller. Kadınların eğitim ve çalışma hayatı başta olmak üzere hayatın her alanına eşit katılımını ve karar alma mercilerinde daha çok sayıda kadın olmasını sağladığımızda daha kalkınmış bir ülke, toplum olacağımız aşikâr. Bu sebeple hepimize büyük görevler düşüyor. Ben de toplumsal cinsiyet eşitliğine yürekten inanan ve bu konuda yapılan çalışmalara destek olan biri olarak, Teknolojide Kadın Derneği'nin kurucu üyelerinden biri olmaktan gurur duyuyorum. Teknoloji

ji ve dijitalleşme dünyada her sektörü yakından ilgilendiren ve etkileyen iki kavram. Bundan 10-20 yıl önce aklımızın ucundan geçmeyecek teknolojileri bugün aktif şekilde kullanır ve neredeyse onlardan vazgeçemez hale geldik. Bu dijital dönüşümün çağın bir gerekliliği olduğunu düşünüyorum. Nasıl jenerasyonlar arası bir evrimleşme varsa, dönemler arasında da teknolojik açıdan farklılıklar, gelişmeler olması çok normal. Bu dönüşümün, iyi yönetildiği takdirde, bizi daime ileriye taşıyacağını

düşünüyorum. Çeşitlilik son yılların en önemli gündem maddelerinden biri; şirketlere büyük katkısı var. Bunlardan en önemlisi farklı ve yaratıcı fikirlerin üretilmesi ve ortak aklın gücünün kullanılması. Ancak özellikle teknoloji alanında böyle bir çeşitlilikten söz etmek o kadar da kolay değil, özellikle de cinsiyet dengesi açısından. Şirketlere büyük görevler düşüyor. Toplumsal cinsiyet eşitliğine kişisel inancımızı şirket politikalarımıza yansıtmadığımız sürece bir ilerlemeden bahsetmek zor olur.

**“NETAŞ'TA KADIN
MÜHENDİS ORANIMIZ
YÜZDE 30'UN ÜZERİNDE.
YAKLAŞIK 900
MÜHENDİSİMİZİN 300'DEN
FAZLASI KADIN. İCRA
KURULUMUZUN DA 3'TE 1'İ
KADINDAN OLUŞUYOR.”**

**Selda Parın - Netaş / Kurumsal
Pazarlar Genel Müdürü**

KADIN MÜHENDİSLERİMİZİN BAŞARILARI İLHAM VERİYOR

2023 yılına kadar Türkiye’de yaklaşık 34 milyon toplam istihdamın yaklaşık 3.5 milyonunun STEM istihdamı olacağı, bu ihtiyacın karşılanmasında yaklaşık yüzde 31 açık olacağı tahmin ediliyor.

“Günümüzde ülkelerin sürdürülebilir kalkınması, STEM becerilerine sahip yeni nesil ile mümkün. Teknoloji ve inovasyonla son sürat dijitalleşen dünyada ülkelerin ve şirketlerin yarışta kalabilmesi için fen, teknoloji, mühendislik ve matematik dediğimiz STEM becerilerine sahip iş gücüne gereksinimleri var. Bu iş gücü gereksinimi karşılayabilmek için kadınların daha fazla teknoloji alanına yönlendirilmesi şart. Bu noktada da özel sektör kuru-

luşları, STK’lar, kamuya önemli görevler düşüyor. Netaş olarak 52 yıldan bu yana sadece geliştirdiğimiz teknolojilerle, hayata geçirdiğimiz İstanbul Havalimanı altyapısı, Adalet Bakanlığı için SEGBİS, Sağlık Bakanlığı için ASOS, 50’den fazla stadın akıllı hale getirilmesi, passolig gibi referans dijital dönüşüm projelerinin yanı sıra kültür olarak da ülkemize ve sektörümüze katkımızın olduğunu düşünüyorum. Bu kültürün temelinde ise çeşitliliğe verdiğimiz önem yatıyor. Netaş

gibi çekirdeğinde mühendislik olan teknoloji şirketlerinde çeşitliliğin artması, desteklenmesi ve bunun sonucunda elde edilen başarıların, kadınların mühendisliğe olan önyargılarını kıracağına ve bu alana daha fazla yönelmelerini sağlayacağına inanıyorum. Netaş’ta kadın mühendis oranımız yüzde 30’un üzerinde: Yaklaşık 900 mühendisimizin 300’den fazlası kadın. İcra Kurulumuzda 3’te 1’i kadından oluşuyor. Çeşitlilik, 52 yıllık kültürümüzün temeli. Bu kültürümüzü belli bir çerçevede tanımlamak için bir adım attık. Netaş’a özel Çeşitlilik İlkeleri oluşturduk ve tüm çalışanlarımız bu ilkelerin altına imzasını attı. Ekosistemimizin güçlenmesi için dijital çağın ihtiyaçları paralelinde sorgulayan, analitik düşünebilen, farklı bakış açıları sunabilen, problem çözebilme yeteneği güçlü bir nesil yetiştirmek istiyoruz. Next-Coders Platformumuz çatısı altında hem çalışanlarımızın hem de talep eden okulların öğrencilerine mühendislik aşılıyor, kodlama

eğitimleri veriyoruz. Programımızın ilk bacağında gönüllü mühendislerimizle okullara giderek ilköğretim çağındaki öğrencilere erken yaşta bilinç oluşturmak üzere eğitimler veriyoruz. Geçen yıl toplam 4 ayda 1700 saatin üzerinde eğitim verdik. Diğer bacağında ise, çalışanlarımızın çocukları var. Geçen yıl 12 hafta olan Next Coders eğitimlerimizi bu yıl Çocuklar için Oyunlarla Matematik Atölyesi işbirliğiyle 28 haftaya çıkardık. Eğitimlere katılanların yarı yarıya kız öğrenciler olduğunu görmek ayrıca bize umut veriyor. Aynı vizyonla Wtech platformuna da destek oluyoruz. “Teknoloji sektöründeki 245 bin çalışan sayısını 1 milyona, bunun içindeki kadın çalışan sayısını da 24 binden 200 bine çıkarmak” hedefinin gerçekleştirilmesi için Wtech’in yanında yer alıyoruz.”

**Benay Bakışkan - Arçelik Pazarlama
Tedarik Zinciri Dönüşümü Direktörü**

“SEN MÜHENDİSSİN, BİZİMLESİN”

Ülkemiz üniversitelerin teknoloji alanlarından mezun kadınların oranında, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ülkeleri arasında ilk sırayı alırken bu alanlardaki kadın çalışan sayısında son sırada yer alıyor ne yazık ki.

“Teknoloji sektöründe kadın çalışan oranı hem ülkemizde hem de dünyada giderek azalıyor. Oysa ki sektör yapısı itibarıyla çok dinamik, sürekli geliyor, yenileniyor ve nitelikli çalışan ihtiyacı giderek artıyor. Bu koşullar altında kadın çalışan sayısının artması aslında bir tercih değil gereklilik. Elbette kurumlarda dengeli yönetim, farklı perspektiflerin yer alması sayesinde kapsayıcı bir yaklaşımla ürün/hizmet geliştirilmesinin iş sonuçlarına etkisi de unutulmaması gereken bir konu. Sektörün gelişmesi için eşitsizliklerin giderilmesinin ve yetkinliklerin artırılmasına odaklanılmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Teknolojide Kadın Derneği hem yetkinliklerin geliştirilmesine hem de eşitsizliğin azaltılmasına yönelik pek çok önemli adımı hem kısa hem de uzun vadeli hedeflerini belirleyerek son derece sistemli bir şekilde ve bir plan dahilinde gerçekleştiriyor. Her şeyden önce farkındalığın artırılmasının gençlerimizin kariyerlerini teknoloji alanlarına doğru yönlendirmelerine çok faydası olacağını düşünüyorum. Ülkemizin bu alanda

güçlü bir şekilde söz sahibi olması kadın iş gücünün teknoloji sektörüne yönlendirilmesi, gelişim ve eğitim için desteklenmesi ile mümkün olacak. Şirketimizde her alanda kadın-erkek çeşitliliğinin sağlanması için somut adımlar atıyor. Özellikle kadınların mühendislik ve yeni nesil Ar-Ge alanlarında çalışmalarını teşvik etmek amacıyla “Sen Mühendissin, Bizimlesin” projesini başlattık. Bununla birlikte Beko markamızla bayi olmak isteyen kadın girişimcilere mağaza seçiminden kira desteğine, yöneticilik eğitimlerinden mentorluğa kadar maddi ve manevi pek çok destek sağlıyoruz. Ülkemiz üniversitelerin teknoloji alanlarından mezun kadınların oranında, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ülkeleri arasında ilk sırayı alırken bu alanlardaki kadın çalışan sayısında son sırada yer alıyor ne yazık ki. Bu alandaki rol model sayısı da çok sınırlı. Makine mühendisi bir kadın olarak uzun vadeli stratejiler ile oluşturulmuş ve somut hedefleri olan bu dernek bünyesinde hem kadınların hem de ülkemizin teknoloji alanında ilerlemesine fayda sağlayabilme şansını de-

ğerlendirmek istedim. Teknoloji artık hayatımızın her alanında. Çok değil bundan 10 yıl kadar önce teknoloji sektöründen bahsederken artık sağlıktan eğitime pek çok alanda teknolojiyi konuşuyoruz, dijitalleşmeden bahsediyoruz. Gerçekten büyük bir dönüşüm yaşadığımızı ve giderek daha da teknolojinin hem pozitif hem de bazen negatif etkilerini göreceğimizi düşünüyorum. Kapsayıcı olmayan ve çeşitliliğe önem vermeyen toplumların sürdürülebilirlik anlamında zorlanacağını ve yarıştan kopacağını düşünüyorum.”

“ŞİRKETİMİZDE HER ALANDA KADIN-ERKEK ÇEŞİTLİLİĞİNİN SAĞLANMASI İÇİN SOMUT ADIMLAR ATIYOR. ÖZELLİKLE KADINLARIN MÜHENDİSLİK VE YENİ NESİL AR-GE ALANLARINDA ÇALIŞMALARINI TEŞVİK ETMEK AMACIYLA ‘SEN MÜHENDİSSİN, BİZİMLESİN’ PROJESİNİ BAŞLATTIK.”

“TEKNOLOJİDE KADIN DERNEĞİ BÜNYESİNDE YAPACAK ÇOK İŞİMİZ VAR, EN ÖNEMLİ İŞLERİMİZDEN BİRİSİ DE KADIN MENTOR VE ROL MODELLERİN SAYISINI ARTTIRMAK.”

Özlem Yanmaz - Deloitte Digital Şirket Ortağı

KADINLARIN TEKNOLOJİDEKİ VARLIKLARININ ARTMASI BİR İHTİYAÇ

“Eş ya da anne olmak bu yolculuktaki en zorlu duraklar arasında yer alıyor.”

“Farkında olunan ve olunmayan önyargılı yaklaşımlar ve uygulamalar, tüm dünyada, kadınların STEM okuma tercihi yapmalarında ve STEM okuyan kadınların işe kabülünden liderliğe giden yolun her basamağında güçlüklerle karşılaşmalarına yol açıyor. Eş ya da anne olmak bu yolculuktaki en zorlu duraklar arasında yer alıyor. Örneğin, üst yönetimde kadın-erkek eşitliği için, için, araştırmalar 100 yıla ihtiyaç olduğunu söylüyor. Bununla birlikte, çok sayıda kadının “cam tavan”ı delerek teknoloji li-

derleri arasına girmeyi başardığını da söylemeliyiz. Global ölçekte kadın CIO’ların oranı kadın CEO ve CFO’ların oranından daha yüksektir. Türkiye’ye özel durum ve ihtiyaçlar ile ilgili yanıtı ise şu egzersiz verecektir: Arama motoruna “CIO Türkiye” yazın ve “Görseller” sekmesindeki fotoğrafları gözden geçirin. Kadınların teknoloji-deki varlıklarının ve etkilerinin artırılmasına ihtiyaç olduğuna, sadece bir kadın lider olarak değil, 20 yıldır bu kariyeri sürdüren bir teknolojist olarak da tüm aklım ve kalbimle inanıyorum. Bu adil ol-

maktan öte bir konu. Araştırmalar, kadınların teknoloji liderliği rollerindeki varlığı ile daha iyi takım dinamiği, daha yüksek finansal performans ve daha yüksek üretkenlik arasında korelasyon olduğunu ortaya koymuş durumda. Bu nedenle bu yoldaki çalışmalar hem bireyler ve kurumlar, hem Türkiye için kritik önem taşıyor. Teknolojide Kadın Derneği, vizyonu, projeleri ve rol modelleri ile bu amaca hizmet eden öncü oyunculardan birisi. Çeşitlilikten ve kapsayıcılıktan güç almak temel değerlerimiz arasında. Yeni fikirlerin ancak farklı açılardan bakarak ortaya çıkabileceğine inanıyoruz. Çeşitlilikten kastımız sadece demografik çeşitlilik değil, aynı zamanda farklı perspektifler, kültürler, yetkinlik setleri, problem çözme yaklaşımları ve liderlik stillerinin oluşturduğu bilişsel çeşitlilik. Herkesin hem profesyonel hem kişisel anlamda “kendisi” olmasını desteklemek için global ölçekte yürüttüğümüz inisiyatiflerden birisi “All-in”. İşe

alım, terfi, komite ya da çalışma gruplarına adaylık, liderlik gibi farklı kategorilerde somut hedeflerle ilerliyoruz. Şu an itibarıyla Deloitte Türkiye olarak tüm ekibimizde yüzde 50, liderlik rollerinde yüzde 30 oranında kadınız. Bu ülke ortalamasının üzerinde olsa da elbette yeterli görmüyoruz. Bu yolculukta Teknolojide Kadın Derneği bünyesinde yapacak çok işimiz var, en önemli işlerimizden birisi de kadın mentor ve rol modellerin sayısını arttırmak. Bu hem ilham ve cesaret vermek, hem kadınların organizasyonlarda formal ve informal ağlara dahil olabilmelerinin önünü açmak için kritik. Ben de bu yönde katkı sağlama motivasyonu ile Wtech’in parçası olmaktan mutluluk ve gurur duyuyorum...”

**"BEN, TEKNOLOJİDE KADIN
DERNEĞİNİ, ÜLKEMİZDE
KADIN İSTİHDAMINA
YÖNELİK YAPTIĞI
ÇALIŞMALAR
ÇERÇEVESİNDE SAĞLAM
BİR HALAT GÖREVİ
GÖRDÜĞÜNÜ
DÜŞÜNÜYORUM.
BİRLEŞTİRİCİ, GÜÇ VEREN
VE KADINLARIMIZIN
İSTİHDAMA
KAZANDIRILMASINDA
KARARLI BİR GİRİŞİM..."**

"Grigoriy Petrov, Beyaz Zambaklar Ülkesi adlı kitabının bir bölümünde, küçük kenevir liflerinden nasıl halat yapıldığından ve bu halatların kocaman okyanus gemilerini nasıl rıhtıma bağlayacak kadar sağlam olduğundan bahseder. Ben, Teknolojide Kadın Derneğini, ülkemizde kadın istihdamına yönelik yaptığı çalışmalar çerçevesinde sağlam bir halat görevi gördüğünü düşünüyorum. Birleştirici, güç veren ve kadınlarımızın istihdama kazandırılmasında kararlı bir girişim... Bölünmüş iyiliklerin bir araya getirilmesi ve bu birliktelikten anlamlı sonuçlar çıkarılması konusunda, henüz ilk yaşını kutlayan Teknolojide Kadın Derneği'nin bana hissettirdiği, birliktelik, iyilik, toplumun yararına anlamlı katkılarda bulunma gibi duygulardır. Ben de, şahsım ve şirketim adına bu motivasyonla buradayım. Ben, Endüstri 4.0'ın çoktan geride kaldığını ve dijital çağa gir-

diğimizi düşünüyorum. Bu çağ ile birlikte, insanın da dönüşümüne ve evriminin devam ettiğini deneyimleyeceğiz. Yani en yıkıcı dönüşüm öncelikle insan türünde gerçekleşecek. Yaşam dürtüsünün türünün devamlılığını sağlamak olan organik bir canlıdan, yarı organik bir canlıya evrileceğiz. Gerçeklik kavramının farklılaştığı ve hatta karıştığı, insanın en temel özelliği olan sosyallik kavramının tanımının değiştiği, insanların ne kadar birbirlerine teknolojik olarak bağlı olsalar da bir o kadar yalnızlaştığı bir çağ kapımızda. Gerçeklik kavramlarının karıştığı ve içe kapanan insanın anlam arayışı, belki de farklı açılardan sorgulanmaya başlanacak. Şu da bir olasılık ki, zekasını kullanarak dünyayı yeni bir çağa sokan insanlık belki de hayatın anlamını yeniden doğaya ve özüne dönmekte bulacak. Yapay zeka ve öğrenebilen makineler konusunda ise geri döndürülemez bir noktadayız diye düşünüyorum. İnsanın

Işın Sağlam - Messe Frankfurt Genel Müdürü

WTECH SAĞLAM BİR HALAT

Teknolojide Kadın Derneğini, ülkemizde kadın istihdamına yönelik yaptığı çalışmalar çerçevesinde sağlam bir halat görevi gördüğünü düşünüyorum.

yaşam standardını, sağlığını ve üretkenliğini artırmada yapıcı olacağı kadar, istihdam sorunu ve eşitsizlik yaratması gibi konularda yıkıcı sonuçları da olacak bir gelişim içindeyiz. Hiçbir mucit, icat ettiği şeyin kötü amaçlar için kullanılmasını istemez belki ancak, insan yaratıcılığının sınırı yoktur ve yapay zekanın da fayda yerine zarara dönüşmesi mümkündür ve iyi yönetilmesi gerekir. Gördüğüm kadarıyla dünyanın en önde gelen şirketleri başta olmak üzere bir çok firma, bir süredir teknolojik çeşitlilik konu-

suna önem vermeye başladı. Her ne kadar sektörde açıklanan istihdam oranları kadınlar açısından çok düşük olsa da, özellikle teknoloji devlerinin bu konuya ciddiyeyle eğildiğini görüyoruz. Bu eğilimin arka planında yatan şeyin, özellikle yapay zeka, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik gibi konuların yaratıcı ve kapsayıcı olmasının gerektiğine inanç ve insanın yapay zekayla birlikte yaşamını sürdürürken özellikle kadınlarda daha fazla olduğu düşünülen duygusal & sosyal zekanın varlığının kabulü olduğunu düşünüyorum...

“TEKNOLOJİDE KADIN İSTİHDAMININ VE KADINLARIN LİDERLİK ROLLERİNDEKİ ORANLARININ DÜŞÜK OLMASININ KÖKENİNDE TARİH BOYUNCA KADINLARIN BU ALANLARDAKİ BECERİLERİNE YÖNELİK ÖNYARGILAR BULUNDUĞUNA İNANIYORUM.”

Özlem Kalkan - SabancıDx Strateji ve Satış Genel Müdürü Yardımcısı

“İNSANİ ÇEŞİTLİLİK BİZİM İÇİN EN DEĞERLİ VARLIKLARDAN BİRİ”

“SabancıDx’te kadın çalışan oranı yüzde 33. Şirket olarak benimsediğimiz öncelikli hedefler arasında bu oranı artırmak yer alıyor.”

“OCD ülkelerinde kadınlar bilişim tabanlı işgücünün yalnızca dörtte birini oluşturuyor. Dünyanın en büyük teknoloji şirketlerinin yer aldığı ABD’de dahi işgücünde cinsiyet eşitliği alanında maalesef olumsuz bir tablo var. Esasında bu yalnızca teknoloji sektörünün değil tüm sektörlerin odaklanması gereken bir sorun. Zira Fortune 500 CEO’larının yalnızca yüzde 4,9’u, S&P 500 CEO’ları’nınsa yalnızca yüzde 2’si kadınlardan oluşuyor. Tüm dünyada kadınların liderlik rollerinden aldığı payısa yıldan yıla düşüş gösteriyor.

Oysa araştırmaların da gösterdiği gibi kadınlar sağduyu, olaylara farklı açıdan bakma becerisi, çok yönlü düşünebilme ve yönetebilme özellikleriyle liderlik rollerinde erkeklere kıyasla daha başarılı oluyorlar. Tüm bu nitelikler içinde bulunduğumuz dönüşüm çağına yön veren unsurlar. Teknolojide kadın istihdamının ve kadınların liderlik rollerindeki oranlarının düşük olmasının kökeninde tarih boyunca kadınların bu alanlardaki becerilerine yönelik önyargılar bulunduğu inaniyorum. Temelinde önyargının bulunduğu tüm sorunlar eğitimle aşılabılır. Eğitimde fırsat eşitliğinin artmasıyla birlikte

kız öğrencilerimiz teknolojiyi her yönüyle şekillendirebilecek beceriler kazanabileceklerini her geçen gün sergiledikleri başarı örnekleriyle kanıtıyorlar. Teknolojide Kadın Derneği gibi organizasyonlar bu alanda aldıkları sorumluluk ve yarattıkları farkındalıkla çok önemli bir rol oynuyorlar. SabancıDx’te kadın çalışan oranı yüzde 33. Şirket olarak benimsediğimiz öncelikli hedefler arasında bu oranı artırmak yer alıyor. Teknolojinin, inovasyonun düşünce ve fikir çeşitliliğiyle geliştiğine inanıyoruz. İnsani çeşitlilik bizim için en değerli varlıklardan biri. Teknoloji sektöründe çalışan nadir kadın yöneticilerden biri olarak öncelikle bulunduğum sektördeki diğer kadın çalışan ve yönetici oranı az olan şirketlere örnek olmak; ve şirketimin ve bağlı bulunduğum holdingin bu alandaki çalışmalarını ve desteklerini derneğimiz aracılığı ile paylaşma motivasyonu ile ülkemizde teknoloji alanında çalışan kadın sayısına katkıda bulunacak projelere dahil olmak. Yapay zekâ, robot teknolojileri, makine öğrenimi, blok zincir

gibi yeni nesil teknolojilerin üzerinde yükselen dijital dönüşüm artık bir teknoloji fenomeni olmanın çok ötesinde. IDC’ye göre artık tamamen kendine özgü bir dijital dönüşüm ekonomisinde yaşıyoruz. Tüm dünyada şirketler kendi iş modellerinin dijital dönüşümünü sağlamak için teknolojilere ve hizmetlere yatırımlarını artırıyorlar. IDC’nin “Dünya Çapında Dijital Dönüşüm Harcama Rehberi”ne göre 2019’da şirketler yıl içerisinde dijital dönüşüm için yaklaşık 1,2 trilyon dolar harcamış olacaklar. Bu rakam bir önceki yıla kıyasla %17,9’luk bir artış temsil ediyor. Ülkemizin inovasyon potansiyelini açığa çıkarma hedefiyle yaptığımız SabancıDx Dijital Kampüs yatırımı, Türkiye’nin dijital dönüşümüne rehberlik edecek. Türkiye’nin Silikon Vadisi olacak SabancıDx Dijital Kampüs, çevik düşünce yapısı ve garaj kültürüyle donattığımız örnek nitelikte bir merkez. Sanayi ve start-up işbirlikliğinden doğan sinerji Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu yazılım ihracatı için yeni ürünler doğuracak.

Nilgün Gürsoy - Ekşi Teknoloji Yönetici Direktörü

KADINLARIN TEKNOLOJİ İLE BAĞLARINI GÜÇLENDİRMEMİZ GEREKİYOR

Türkiye ve dünya ölçeğinde fırsat ve cinsiyet eşitliği homojen olmayan bir dağılım gösteriyor. Bu durum çoğu sektörde olduğu gibi teknoloji sektöründe de şu an arzu edilen, cinsiyetlerin homojen olarak dağıldığı seviyeye ulaşmış değil.

Ekonomik kalkınma için en kritik noktalardan ikisi teknolojiye yapılan yatırım ve doğru bir şekilde yapılandırılan istihdam olduğu için kadın ve erkek çeşitliliğinde denge sağlanması kritik bir önem taşıyor. Bunun için de kadınların teknoloji ile olan bağlarını güçlendirmemiz gerekiyor. Bu doğrultuda cinsiyet eşitliğini sadece teknoloji sektöründe değil toplumun her alanında sağlamamız lazım. Ekşi Sözlük olarak, teknoloji alanında faaliyet gösteren bir platform olarak, kadın-erkek çeşitliliğine önem veriyoruz. Çalışanlarımızın yüzde 40'ını kadınlar oluşturuyor. Ancak yazılım geliştirme alanımızda kadın istihdamı yaratmakta zorlanıyoruz. Bu nedenle, teknoloji alanında kariyer yapmak isteyen kadınların ve kız öğrencilerin yanında olarak, onlara destek sağlayacak projelerde, çalışmalarda yer alıyoruz. Tarihe baktığımızda kadınların, teknoloji alanındaki yeniliklerin öncülerinden olduğu pek çok örnek görüyoruz. Buna rağmen günümüzde, okullardaki teknoloji ile ilgili konulara açıkça görülen düşük ilgiden, teknoloji şirketlerindeki kadın çalışan

sayısının az olmasına kadar; Türkiye'de teknoloji alanında kadınların temsiliyetinde yadsınamaz eksiklikler var. Dünya değişecekse teknoloji ile değişecek. Bu dönüşümü daha da hızlandırmak ve çözümün bir parçası olmak için teknoloji alanında eşitlikçi ve kapsayıcı bir anlayış için gereken çözümleri sunmak amacıyla çalışmalar yürüten Türkiye'nin bu alanda ilk STK'sı Teknolojide Kadın Derneği'nin kurucu üyeleri arasında yer alıyoruz. Üretilen her şeyin birbiriyle konuştuğu nesnelerin interneti çağında, insanın bunca veriyle başa çıkması mümkün değil. Dönüşüm elzem, mağazaların ihtiyaç duyulan stoğu akıllı sistemlerle daha iyi tespit edebildiği çağda, kahvesiz kendine gelemeyen personele ne kadar ihtiyacı var ya da daha ne kadar süre ihtiyaç duyacak bunu düşünmemiz gerekiyor. Karar zincirinde insan -en azından uzun bir süre daha- varlığını sürdürecektir ve fakat ne kadar insan ve hangi insan, burası önemli. Dijital dönüşümün iş dünyasındaki etkisinin yanı sıra çok önemli bir etkisi daha var aslında; sosyalleşmenin dijitalleşmesi. DNA bilgilerimiz 23and-

me'de, anılarımız Instagram'da, eğlence akışımız Youtube sunucularında yer alıyor. Bugün herkesin kendine has haber alma kanalları var. Yani birimizin gördüğü haberleri ve reklamları aynı kanepeyi paylaştığımız kişi görmüyor. Sosyalleşmenin dijitalleşmesi, birebir ilişkileri bitirirken diğer taraftan Ekşi Sözlük gibi platformlar, farklı kesimden insanların birbirlerine seslerini duyurmasında, bağ kurabilmesinde ve geniş çaplı dayanışmalarda bulunabilmesine çok büyük katkı sağlıyor. Her yenilikçi eylemde, gelişen teknolojilere uyum sağlamamız gerekiyor. Teknoloji dediğimiz şey kontrolü tamamen bizim elimizde olan durağan bir araçtan ziyade, sürekli değişmekte olan bir ekosistem. Varolmak için uyum sağlamak zorundayız. Bilimin ve eleştirel düşüncenin gündelik hayatımızın bir parçası olması gerektiğini özümsemeliyiz. Hem

kendimizi hem çocuklarımızı bu ilke ile eğitmemiz halinde, teknoloji, bizim için hayatlarımızı iyileştiren, kolaylaştıran bir yardımcı olarak değil ne zaman ne yapacağını kestiremeyeceğimiz bir efendi olarak gelecektir. Bu yüzden yapay zeka karşısında toplum, bilimsel zihniyetli bir topluma dönüşmelidir. Bu dönüşüm şu anki fırsat eşitsizliği ile çok zor, israf edilen bir potansiyel mevcut. Bu nedenle resmin içine STEM mezunu kadınlarımızın katılması şart...

"ŞİRKETİMİZDE HER ALANDA KADIN-ERKEK ÇEŞİTLİLİĞİNİN SAĞLANMASI İÇİN SOMUT ADIMLAR ATIYOR. ÖZELLİKLE KADINLARIN MÜHENDİSLİK VE YENİ NESİL AR-GE ALANLARINDA ÇALIŞMALARINI TEŞVİK ETMEK AMACIYLA 'SEN MÜHENDİSSİN, BİZİMLESİN' PROJESİNİ BAŞLATTIK."

**Av. Ayça Berker – Berker Berker
Hukuk Bürosu Kurucu Ortağı**

WTECH VARLIĞIYLA BİR UMUT

“Teknolojide Kadın Derneği’nin, varlığı ile bir umut olduğunu düşünmekteyim.”

“Kadın ve erkek perspektifleri birbirinden farklı olsa da birbirlerini tamamlamaktadır. Bu da her sektörde olduğu gibi teknoloji alanında da iki farklı perspektifin bir araya gelerek daha yaratıcı, yenilikçi ve daha sağlam temellendirilmiş sonuçlara ulaşılmasını sağlar. Bu anlamda, istihdam edenler arasında cinsiyet bazında dengenin yaratılması sadece Türkiye değil dünyada, teknoloji gibi geleceği olan ve sürekli ilerleme ve gelişme halinde bulunan bir sektör için vazgeçilmez öncelik olduğu kadar aynı zamanda bir ihtiyaçtır. Teknolojide Kadın Derneği’nin, varlığı ile bir umut olduğunu düşünmekteyim. Uğruna savaşılmaması, özel çaba gösterilmesi gereken hususlarda örgütlenmek ve bu kapsamda kolektif bir çaba göstermek her daim daha etkili bir yöntemdir ve başarıya ulaşılması için son derece faydalıdır. Bu kapsamda da Teknolojide Kadın Derneği’nin kurulmuş olması ve aktif bir dernek olması çok değerli. Genç ve zeki kadınların STEM alanındaki gerek eğitim sırasında desteklenmeleri, ihtiyaç duydukları halde ulaşabilecekleri, onlara

yol gösterecek adeta bir destek mekanizmasına sahip olması ise eminim Türkiye’deki “teknoloji kadınlarının” artmasını sağlayacaktır. Yaklaşık 15 sene, Türkiye’nin teknoloji alanında lider şirketlerinden biri olan Turkcell Grup’da hukuk bölümünde avukat ve yönetici olarak çalıştım. Şu an da Berker Berker Hukuk Bürosunun kurucu ortağı olarak faaliyetlerime devam ediyorum. Bir hukuk bürosu olarak klasik anlamda bir teknoloji şirketi değiliz elbet, fakat teknoloji alanında şirketlere hukuki destek vermekte olduğumuzdan hukuk ve teknolojinin birbiriyle olan yakın ilişkisini halihazırda tecrübe etmekteyiz. Aynı zamanda iş hayatındaki dinamiklerde kadın ve erkek dağılımının iş hayatı için ne denli önemli olduğunu bilmekteyiz. Halihazırda 11 kişilik ekibimizin kendim de dahil olmak üzere sekizini kadınlar oluşturmaktadır. Berker Berker Hukuk Bürosu olarak, her bireyin cinsiyetleri bazında bir ayrımcılığa tabi tutulmadığı bir iş ortamı sunmak için elimizden gelen her şeyi yapmakta ve çalışanlarımıza huzurlu ve verimli bir çalışma ortamı sağlamayı her daim hedeflemekteyiz.

Bu platform sayesinde ulaşılan her bir kadın aynı zamanda ulaşılmış olan bir annedir ve bu da gelecek nesillerin daha bilinçli yetişmesini sağlamak demektir. Kızlarımız kendilerinin ve potansiyellerinin farkında olarak bilinçli kadınlar olma yolunda yetişecekler ve geleceği etki edecek en büyük sektör olan teknoloji alanında var olabilecekler. Teknoloji alanında faaliyet gösteren bir kadın avukat olarak Teknolojide Kadın Derneği’ni yürekten destekliyorum.”

“BERKER BERKER HUKUK BÜROSU OLARAK, HER BİREYİN CİNSİYETLERİ BAZINDA BİR AYRIMCILIĞA TABİ TUTULMADIĞI BİR İŞ ORTAMI SUNMAK İÇİN ELİMİZDEN GELEN HER ŞEYİ YAPMAKTA VE ÇALIŞANLARIMIZA HUZURLU VE VERİMLİ BİR ÇALIŞMA ORTAMI SAĞLAMAYI HER DAİM HEDEFLEMekteyiz.”

**Gaye Özcan - HumanGroup (IRC Turkey)
Yönetici Ortağı**

KADIN İSTİHDAMI EN ÖNEMLİ SORUNLARDAN BİRİ

**“Eleman seçme ve yerleştirme alanında, sektör
bağımsız, kadın ve erkek adayları eşit oranda
müşterilerimize sunma gayretindeyiz.”**

Türkiye’de STEM mezunu her 100 kişiden 37’si kadın. Ancak STEM mezunu kadınların istihdama katılımı da Türkiye olarak sorun yaşıyoruz. STEM bölümlerinden mezun kadın sayısı ile birlikte STEM alanlarında istihdam edilen kadın sayısını da arttırmamız gerekiyor. Türkiye, STEM alanında kadın mezunlarını istihdama soktukça, hem insanı gelişmişlikle ilgili listelerde hem de küresel rekabetin lider ülkeleri arasında ön sıralarda yer alabilecek. Teknolojide Kadın Derneği 31 Ocak 2019’da 80 kurucu kurum ve birey tarafından kuruldu. Bir yıl bile geçmeden üye sayımız 150’i aştı. Teknolojide kadın gücü anlamında çeşitliliğin sağlanması için çalışıyoruz. Bilim ve teknoloji dünyasında ülkemizin ihtiyaç duyduğu insan çeşitliliğini ve fırsat eşitliğini sağlamak istiyoruz. Türkiye’nin küresel rekabette ön sıralarda yer alabilecek teknolojik gücüne katkı sağlayacak faydayı yaratmayı hedefliyoruz. Teknoloji dünyasında çok önemli bir potansiyel teşkil eden, Üretim, Ar-Ge, bilim ve buluşta kadın sayısını artması ile Türkiye’nin akıllı ve teknolojik toplum olarak dönüşebileceğine

inanıyoruz. Mesleki derneklerde ise çeşitlilik, kadın istihdamı, fırsat eşitliği vb. gibi başlıklarda komisyonlar bulunuyor. Teknolojide Kadın Derneği, “teknolojide kadın istihdamını arttırmayı” hedefleyen ilk sivil toplum kuruluşu. Bu nedenle çok değerli ve gerekli buluyorum. Teknolojideki kadın istihdamının düşüklüğü yıllardır bilinen, konuşulan ancak üzerinde yeterince çalışılmayan bir alan. Özel sektör kuruluşları arasında, özellikle uluslararası kuruluşlarda kadın istihdamı konusunda başarılı projeler yürütülüyor. Ancak bu konuda, kamu otoritesi, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve akademilerin birlikte çalışması gerekiyor. Türkiye’de ve dünyada Dördüncü Sanayi Devrimini yaşıyoruz. Endüstri 4.0 kavramı 4 temel teknolojik gelişim üzerine kuruluyor: Eklemeli üretim (3D yazıcılar) ile üretim sistemlerinde köklü değişim, nesnelerin interneti, artırılmış gerçeklik ve robot teknolojileri. Dördüncü Sanayi Devriminin çıkış noktası kabul edilen gelişim ve dönüşüm süreci; meslekler, kavramlar ve insan yaşamı içerisine dahil olan hemen her noktada etkisini hızla gösteriyor. Bu dönü-

şüm, günümüz işletmelerinin yapılarını derinden etkiliyor ve onları akıllı işletmeler haline gelmeye zorluyor. Bilgi teknolojilerinin etkin kullanımı işletmeler için faydalı olmakla birlikte bu teknolojileri işletme içi ve dışı süreçlerde etkin bir şekilde kullanabilecek nitelikli işgücüne de sahip olunması gerekiyor. Bu yeni teknolojilerden en etkin şekilde yararlanmak, işletme içerisinde yönetim kademelerinden astlara kadar herkesin yeni beceri ve yeteneklere sahip olmasına bağlı. Bu noktada geleceğin işletmelerinde nitelikli işgücünün sahip olması gereken en önemli yetenekler; bilgi teknolojilerini etkin kullanabilme yeteneği olarak ifade edilen bilişsel yetenekler, sistem yetenekleri, sistematik problem çözme yeteneği, içerik yetenekleri ve sosyal yetenekler olarak sıralanıyor. Bu nedenle, bu dönüşümde işletmelerin başarılı olma şartlarından

en önemlisi çalışanların teknoloji kullanımı ve veri bilimi konusunda gereken yeteneklere sahip olması. Ayrıca, bir işletmenin Endüstri 4.0 uygulamaları ile birlikte akıllı işletmeye dönüşmesinde önemli olan bir diğer unsur da işletme kültürünün dönüşümü. İşletmelerin bu dönüşümleri yaşarken insan kaynağının beklenti ve ihtiyaçlarını dikkate alarak stratejilerini belirlemeleri gerekiyor.

**“ÖZEL SEKTÖR KURULUŞLARI ARASINDA, ÖZELLİKLE
ULUSLARARASI KURULUŞLARDA KADIN İSTİHDAMI
KONUSUNDA BAŞARILI PROJELER YÜRÜTÜLÜYOR. ANCAK
BU KONUDA, KAMU OTORİTESİ, ÖZEL SEKTÖR, SİVİL
TOPLUM KURULUŞLARI VE AKADEMİLERİN BİRLİKTE
ÇALIŞMASI GEREKİYOR.”**

Melis Ertem

Mma Türkiye & Mena Bölge Direktörü

KADINLARIN TEKNOLOJİDEKİ YERİ OLMASI GEREKENİN ÇOK ALTINDA

“Kadınların teknoloji firmalarında yer almamaları, yazılıma yönelmemeleri, sektörde erkeklerin öncelikle tercih edilmesi ve fırsat eşitsizliği gibi nedenlerle pek çok yetenek daha ortaya çıkmadan yok oluyor.”

“Hem Türkiye’de hem de dünyada geçmişten gelen bir anlayış nedeniyle özellikle teknoloji sektöründe kadın oranının düşük olduğunu görüyoruz. Son yıllarda bu kırılmaya başladıysa da halen kadınların teknolojiye yeri olması gerekenin çok altında. Örneğin 2018 sonunda yayınlanan McKinsey araştırmasına göre US’de yazılım alanında diploma alanların sadece yüzde 19’u kadın ve bu alanda çalışan kadın oranı ise yüzde 26. Dahası Fortune 500’de yer alan teknoloji devlerinden start-up’lara kadar tüm firmalar yetenek havuzu için öncelikle elit okullardan mezun erkek adayları tercih ediyorlar. Türkiye’de de durum bundan çok farklı değil. Kadınların teknoloji firmalarında yer almamaları, yazılıma yönelmemeleri, sektörde erkeklerin öncelikle tercih edilmesi ve fırsat eşitsizliği gibi nedenlerle pek çok yetenek daha ortaya çıkmadan yok oluyor. Bir çok inovatif ve yaratıcı fikrin oluşması bile en baştan engelleniyor. Dolayısıyla tüm bu yeteneklerin sektöre kazandırılması zaten geleceğin değiştirilmesi anlamına geliyor. Bu nedenle Tek-

noloji’de Kadın Derneği’nin çalışmaları göz önünde olanlardan çok daha önemli. Teknolojinin hayatımızda kapladığı alan sınır tanımaksızın artmaya devam ediyor. Gelecekte insan ile makinenin daha çok etkileşime girerek belli bir noktada insan ile teknolojinin bütünleşik olarak var olacağını söyleyebiliriz. Böyle bir dünyanın hayali artık hiç kimseye ütöpik gelmiyor. Bu dönüşümün sonunda açık ve sonsuz bir bilgi kaynağına sınırsız erişim imkanı doğacaktır. Dolayısıyla artık bir şeyi bilmek değil o bilgiyi doğrulamak, sınıflandırmak ve efektif şekilde kullanabilmek değerli olacaktır. Yapay zeka ve insanı ise birbirlerinin rakibi olarak değil birlikte yaratacakları sinerji ile inovasyon ve teknoloji alanında dünyayı değiştirecek taraflar olarak düşünmek daha doğru olur. Otomatik ve yapılmış olan- dan örnek alarak hayata geçirilen işlerde yapay zeka insanın çok önünde olacaktır. İnsanlar buna karşılık merak ve yaratıcılık ile kendilerini ayrıştırabilir. Dolayısıyla yapay zekayı yönetecek insanlar yaratıcı, özgün düşünceli, cesur, denenmemişi deneyen kişiler olmalıdır. Burada erkek ka-

dın ayrıştırmadan her iki tarafın da varlığı farklı bakış açılarının oluşup hayata geçirilebilmesi açısından çok önemlidir. Teknoloji firmalarında ve sektörde çeşitliliğin olduğu ekiplerin genel ortalamada daha yaratıcı ve inovatif oldukları bilinen bir gerçek. Dolayısıyla yapay zeka ile birlikte yaratıcılık ve inovasyonu öne çıkararak varolacağımız bir dünyada çeşitliliğin önemi zaten kendisini gösteriyor...”

“KADINLARIN TEKNOLOJİ FİRMALARINDA YER ALMAMALARI, YAZILIMA YÖNELMEMELERİ, SEKTÖRDE ERKEKLERİN ÖNCELİKLE TERCİH EDİLMESİ VE FIRSAT EŞİTSİZLİĞİ GİBİ NEDENLERLE PEK ÇOK YETENEK DAHA ORTAYA ÇIKMADAN YOK OLUYOR. BİR ÇOK İNOVATİF VE YARATICI FİKRİN OLUŞMASI BİLE EN BAŞTAN ENGELLENİYOR.”

Murat Kansu - Microsoft Türkiye Genel Müdürü

İNSANDA TEKNOLOJİNİN DÖNÜŞTÜRÜCÜ GÜCÜNE İNANIYORUZ

"Kadınlar çeşitli nedenle ön yargılarla teknoloji dünyasında geri planda kalıyor. Fırsat eşitliği sağlayacak faaliyetlerde bulunmak beni her zaman heyecanlandırıyor..."

"Türkiye'de her yıl 5 bin bilgisayar mühendisi mezun oluyor. Bunların yalnızca yüzde 15'ini kadınlar oluşturuyor. Dünya Ekonomi Forumu'nun 2019 Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği raporuna göre Türkiye, cinsiyet eşitliği sıralamasında 149 ülke arasında 130'uncu sırada yer aldı. Aynı raporda kadınların iş gücüne katılımında da 131'inci sıradayız. Bu uçurumun kapanması herkes için olumlu sonuçlar verecek. Endüstri 4.0'ı yakalamak, dijital dönüşümü gerçekleştirip refah seviyemizi artırmak için bu oranları daha yukarıya taşımamız gerekiyor. Teknolojide Kadın Derneği'ndeki tüm üyelerle birlikte kadınların teknoloji alanında potansiyellerini ortaya çıkaracağımıza ve teknolojide kadın çalışan sayısını artıracığımıza inanıyoruz... Yaşamın her alanında bize değer katan kadınlarımızın ellerinin teknolojiye değmesi, bu alanda da hepimiz için paha biçilmez bir değer oluşturacak. Biz de Microsoft'ta teknolojinin dönüştürücü gücüne her zaman inanıyoruz. Yazılım geliştirmekten pazarlama faaliyetlerimize kadar her alanda kadın-erkek eşitliğini, çeşitliliği ve kapsayıcılığı ön planda tutuyoruz. Şirket politikamız da bu yönde gelişiyor. Örneğin, yeni mezun programımız ile yerel uzun dönemli staj programımız çerçevesinde alımlarımızda yüzde 50'lik bir kadın aday seçim kriterimiz bulunuyor. Kadınlar özelinde, Türkiye'de 16 hafta olan yasal doğum iznini tüm dünyayla beraber 20 haftaya çıkardık. Esnek çalışma sistemimiz de özellikle kadın çalışan-

larımızın günlük ajandalarını kendi ihtiyaçları çerçevesinde şekillendirebilmelerine yardımcı oluyor. Microsoft Türkiye ofisinde Yapay Zekâda Kadın Hareketi /AI Female Talent projesini başlattık. Şirketimizin tüm birimlerinde görev alan kadın çalışanlarımızla buluşup, Microsoft'un yapay zekâ vizyonunu, yapay zekâ iş ortağı ekosistemimizi, bu alandaki çözüm ve teknolojileri ele alıyoruz. Kız öğrencilerin kariyerlerini teknoloji alanında şekillendirmesini teşvik etmek amacıyla Habitat Derneği iş birliğiyle DigiGirlz projesini hayata geçiriyoruz. Microsoft çalışanları ve yöneticileriyle bir araya gelen kız öğrenciler Microsoft'ta kariyer süreçleriyle ilgili fikirler ediniyor. Anadolu'da 5 şehirde 50'ye yakın Microsoft Türkiye çalışanının katkısıyla yaklaşık 2000 kız öğrenciye doğrudan ulaştık. 2016 yılından beri 'Teknolojinin Kadın Liderleri' projesini sürdürüyoruz. Ödül verdiğimiz kategorilerle teknolojide kadınların neler başarabildiğini gösteriyoruz ve yeni projelere, kadınlara, kadın girişimciliğine ilham veriyoruz. Bu yıl üçüncüsü düzenlenen ortak hedefimiz Türkiye'de kadınların teknolojide daha fazla söz sahibi olması. Ekonomiler ve toplumlar teknolojiyle hızla dönüştükçe, teknoloji sektöründe demografik değerler değişiyor. Günümüzde kadınlar daha fazla teknoloji satın almaya, teknoloji tasarımı ve üretiminde daha faz-

la yer almaya başladı. Teknoloji sektöründe çeşitliliğin sağlanması kurumlara büyük faydalar sunuyor. Teknoloji sektöründe daha fazla kadınla çalışmak, tüm işletmelere daha fazla müşteri kazanma şansı veriyor, çünkü çeşitlilikle birlikte yeni bir anlayış ve yeni değerler gelişiyor. Kadın çalışanlar artınca, şirketlerin kârı artıyor ve daha hızlı büyüyor. Şirketlerde çeşitliliğin ve katılımın artmasıyla daha yaratıcı çözümler üretiliyor; performans ve rekabetin güçlendiğini

gösteriyor. Bunlar da teknoloji şirketleri için oldukça önemli konular. Kadın istihdamının artması, şirketlere sunduğu faydaların yanında, Türkiye'nin Gayri Safi Yurt İçi Hasılası'nın (GSYİH) büyümesi için de önem taşıyor. Microsoft Türkiye olarak teknoloji alanında kadının da güçlü bir şekilde yerini alabilmesi için bir dizi çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Biz geleceği umut dolu görüyoruz ve teknolojiyle her bireyi ve kurumu güçlendirmek için çalışıyoruz.

"GÜNÜMÜZDE KADINLAR DAHA FAZLA TEKNOLOJİ SATIN ALMAYA, TEKNOLOJİ TASARIMI VE ÜRETİMİNDE DAHA FAZLA YER ALMAYA BAŞLADI. TEKNOLOJİ SEKTÖRÜNDE ÇEŞİTLİLİĞİN SAĞLANMASI KURUMLARA BÜYÜK FAYDALAR SUNUYOR."

Cemal Akar - Tempo Çağrı Merkezi CEO'su

TOPLUM 5.0'IN YARATILMASI ARTIK BİR ZORUNLULUK

"Kadın, çağrı merkezinde çalışabilir, ancak mühendis olamaz." önyargısını ortadan kaldırmaya çalışıyoruz.

ve sonrasında 11'inci sırayı yükselme potansiyeline sahip olan Türkiye'nin, potansiyelini gerçekleştirmesinin bu hedeflerin gerçekleşmesiyle mümkün olabileceğine inanıyorum. Biz Tempo olarak dijital dünyayı, cinsiyet, inanç, etnik grup farkı gözetmeksizin toplumun tüm kesimlerinin katılımıyla tasarlamak istiyoruz. Tempo çalışanlarının yüzde 55'i kadınlardan oluşuyor. Tempo olarak çalıştığımız bütün illerde kendi çalışanlarımızı yazılımcılara dönüştüreceklerimiz müfredatlar ve kurslar hazırladık. Çalışanlarımız bu kurslara ücretsiz katılım sağlayabilecekler. İlk kursumuzu geçen Kasım ayında gerçekleştirdik. Günümüzde kadınların uzak durduğu STEM mesleklerine yaklaşımlarını bu kurslar ile birlikte sağlıyoruz ve kurslarımıza kadın çalışanlarımızın katılımını artıracak şekilde kotalar koyuyoruz. "Kadın, çağrı merkezinde çalışabilir, ancak mühendis olamaz." önyargısını ortadan kaldırmaya çalışıyoruz. Dijitalleşmeyi, genç-yaşlı, kadın-erkek hep birlikte nasıl ele alırsız sorusuna cevap olarak yaptığımız çalışmalarda kadınlara öncelik tanıyoruz. Teknoloji sektöründe üniversitelerin STEM (fen matematik, mühendislik, bilim) de okuyan ve mezun olan genç kızların oranı yüzde 37'lerdeyken, mezun olanların kariyer hayatına devam etme oranı yüzde 10'lar civarında. Mezuniyet sonrası kadınlar, erkek egemen teknoloji sektöründe, araştırma geliştirme ve teknik alanlarda çalışmak anlamında ciddi bir motivasyon kaybı yaşıyorlar. Gelecekte yapay zeka, büyük veri, nesnelerin interneti, siber güvenlik ve makine öğrenimi ile ilgili konularda önemli bir istihdam gereksinimi yaşa-

nacak. 2023-2030 döneminde bu açığın yüzde 31'lere ulaşacağı öngörülmüyor. Sadece erkek egemen olan bir sektörde bu açığı kapatmak pek mümkün görünmüyor. Bu nedenlerden dolayı Tempo olarak, Teknolojide Kadın Derneği'nin bir parçası olmak istedik. Yapay zekâ ise insanların işlerini elinden almak için değil, insanların yaşamına kolaylıklar getirmek, iş dünyasına yeni fırsatlar sunmak ve meslekleri dönüştürmek için geliştiriliyor. Forrester'ın 2018 araştırmasına göre, her meslek yapay zekâ ile en az yüzde 25 oranında değişime uğrayacak. Yapay zekâyı iş hayatlarına entegre eden çalışanlar ve kurumlar, otomasyon sayesinde, daha inovatif ve daha yaratıcı işlere odaklanacaklar. Yapay zekâ teknolojilerinin iş hayatına entegre edilmesi ile rutin işler makineler tarafından yapılmaya başlanacak. Böylece üretkenlik ve verimlilik artacak. Çalışanlar daha yaratıcı ve kendi becerilerini öne çıkaran işler sunarken, kurumlar da bu yeni nesil üretkenliğin olumlu sonuçlarını deneyimleyecekler. Doğal olarak işe alım kriterleri de değişecek. Call center'lerde örneğin işe alımların yüzde 10'u bot uygulamaları yazabilen elemanlardan oluşacak. Analitik ve yapay zekâ alanında nitelikli elemanlar daha değerli olacak. Tempo olarak, hem teknolojik dönüşüme ayak uydurmak hem de sektör çalışanlarının yetkinliklerini geliştirerek, Türkiye'de bu dönüşüme öncülük etmek istiyoruz. Çoğunluğu kadınlardan oluşan "Müşteri Temsilcisi" çalışanlarımızı, dijital okuryazarlığı üst seviyede, basit kod yazılımlarına robotik süreçleri tasarlayan çalışanlara dönüştürüyoruz. Bu hedefler doğrultusunda kurduğumuz Tempo Akademi'de Yapay Zekâ Tasarımı, Kullanıcı Deneyimi Tasarımı, Diyalog Tasarımı ve Veri Etiketleme & Veri Temizleme konularında eğitimler düzenliyoruz."

Teknolojide kendisini geliştirmeyen, yeni buluşlar yaratma yan ve dönüşüm hızını yakalamayan ülkeler liderlik sıralamasında alt sıralarda kalmaya mahkum. Toplum 5.0'ın yaratılması da artık bir zorunluluk haline geldi. Kadının ve erkeğin yani toplumun her bireyinin çeşitlilik ve fırsat eşitliği ile akıl gücünün en doğru şekilde kullanabilmesi oldukça mümkün. Araştırmalar, kadınların teknoloji alanında daha fazla istihdam edilmesinin ekonomik verimliliğimize de katkısının

çok büyük olacağını gösteriyor. Kadınların teknolojideki katılımının düşük oranını yükseltmenin gerekliliğine inanan ve "Teknoloji Kadınları" ile büyük bir kalkınmanın mümkün olacağına düşünen Teknolojide Kadın Derneği (Wtech) yaptığı başarılı çalışmalarla harekete geçti. Derneğin, 2023'e kadar teknoloji sektöründe yüzde 9.91 olan istihdam rakamını, yüzde 100 arttırmak konusunda önemli hedefleri var. 2050'de küresel rekabette dünyanın en büyük ekonomileri sıralamasında 12'nci

"TEMPO'DA ÇALIŞAN KADINLARIN, EKONOMİK ÖZGÜRLÜĞE SAHİP VE KENDİNE GÜVENEN KADINLAR OLMASI BENİ ÇOK MEMNUN EDİYOR. TEMPO ÇALIŞANLARININ YÜZDE 55'i KADINLARDAN OLUŞUYOR. "

Öget Kantarcı - Gittigidiyor Genel Müdürü

KADINLARA KARIYER YOLCULUKLARINDA KATKI SAĞLIYORUZ

"Teknolojik dönüşümün önemli bir rol oynadığı günümüz dünyasında üretken, girişimci ve buluş odaklı eğitim büyük önem taşıyor..."

"Fen (science), teknoloji (technology), mühendislik (engineering) ve matematik (mathematics) gibi dört disiplinin bir araya getirilmesiyle oluşturulan STEM eğitimi, yenilikçiliğin temelini oluşturması nedeniyle ekonomik büyümede kritik önem arz ediyor. STEM eğitiminin disiplinler arası bakış açısı geliştirmesi, teorik bilgilerin uygulamaya dönüştürülmesine yardımcı olması, eleştirel düşünmeyi teşvik etmesi ve problem çözme becerilerini kazandırması nedeniyle eğitimin niteliğini geliştirmenin yanında iş dünyasının beklentilerine de cevap teşkil ediyor. STEM alanlarında çalışan kadınlar, diğer kadınların da bu alanları tercih etmesinde olumlu rol oynuyor. Mastercard'ın STEM araştırmasına göre, Fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında çalışmayan kadınların yüzde 42'si, eğer önlerinde bu alanlarda çalışan kadın örnekler olsaydı söz konusu alanlara ilgi duyabileceklerini belirtiyor. Yine aynı araştırmaya göre kız öğrencilerin STEM kariyerini tercih etme eğilimleri, böyle bir kariyer yolunun farkında olmamalarından kaynaklanıyor. STEM dışı alanları tercih eden kadınların dörtte biri, okul yıllarında bilgilendirilmiş olsalardı bu alanlardaki fırsatları daha iyi anlayıp değerlendirebileceklerini belirtiyor. Bu noktada düzenlenen kariyer günleri, mentorluk programlarının gençler için oldukça önemli olduğunu düşünüyorum. Hala dünyada ve Türkiye'de teknoloji pozisyonlarında erkeklerin ağırlıklı olarak görev aldığını görüyoruz. Ancak bu pozisyonlarda kadın çalışanlara daha fazla ihtiyacımız var. Sadece teknolojiye de değil yönetim alanında da kadınların yer alması çok

önemli. Yönetim ekibinde cinsiyet dengesi, karar alma süreçlerini, kurumsal yönetim ve finansal performansını olumlu etkiliyor. Deloitte TÜBİSAD Teknoloji Sektöründe Kadın Raporu'na göre cinsiyet dengesi oluşturulmuş bir yönetim ekibi kadınların yüzde 73'ü için dengeli kurumsal yönetim, yüzde 71'i için karar alma sürecinde farklı perspektifler ve yüzde 51'i için ticari kazanç ve finansal performans artışı anlamına geliyor. 31 Ocak 2019 tarihi itibarıyla 80 bireysel ve kurumsal üye desteğiyle faaliyete geçen Teknolojide Kadın Derneği de bilim ve teknoloji dünyasında kadının kendi potansiyelini keşfetmesini, fırsat eşitliğini sağlayarak teknoloji sektöründe kadın sayısının artırılmasını ve toplumsal kalkınmanın sağlanmasını destekliyor. GittiGidiyor olarak kendimizi; insana değer veren bir işyeri, herkesin çalışmak isteyeceği bir marka, huzurlu ve eşit koşullarda çalışılacak bir şirket olarak konumluyor; tüm adımlarımızı bu hedef doğrultusunda atıyoruz. Çeşitliliğin kurum içinde zenginlik yarattığı bilinciyle hareket ediyor; işyerinde din, dil, ırk, kültür, dünya görüşü, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelim ayrımcılığına izin vermiyor, çeşitliliği ve dâhil etmeyi destekliyoruz. Kadınlar, her alana olduğu gibi teknolojiye de varlıklarıyla güç katıyor. Bu alanda eğitim almış genç kadınların erkek egemen bir toplumda bu anlamda öne çıkmasının önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle GittiGidiyor'daki her departmanda olduğu gibi teknoloji alanında da kadınların varlığını, görü-

nürlüğünü artırmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. GittiGidiyor'da teknoloji ekibimizin yüzde 16'sı kadınlardan oluşuyor. Teknoloji ekibinde hem erkekler hem de kadınlar bu sayının artmasını çok önemsiyor ve bunun için ellerini taşın altına koyuyor. Teknoloji ekibinin kadın üyeleri üniversitelerde ve gençlere seslenebilecekleri farklı platformlarda deneyimlerini paylaşarak farkındalık yaratmak için çalışıyor. Öte yandan kadınların hem iş hem

de sosyal yaşamlarında güçlenmelerine katkı sağlayan projeler ve bu konuda farkındalığı artırmaya yönelik eğitimler düzenliyor; kadınların iş dünyasında "varım" diyebilmelerini çok önemsiyoruz. Bu kapsamda 2015 yılında gönüllülük esasıyla kurulan ve GittiGidiyor çalışanlarından oluşan Women's Initiative Network (WIN) grubu önderliğinde, yarattığımız çalışma ortamıyla kadınların kariyer yolculuklarında güçlenmelerine katkı sağlıyoruz.

"GÜNÜMÜZDE KADINLAR DAHA FAZLA TEKNOLOJİ SATIN ALMAYA, TEKNOLOJİ TASARIMI VE ÜRETİMİNDE DAHA FAZLA YER ALMAYA BAŞLADI. TEKNOLOJİ SEKTÖRÜNDE ÇEŞİTLİLİĞİN SAĞLANMASI KURUMLARA BÜYÜK FAYDALAR SUNUYOR."

Tal Garih - Alarko Holding Strateji Geliştirme Müdürü

İLK YAZILIMCILAR ASLINDA KADINDI

Dijital dönüşüm süreçlerinde eğitim, eşitlik ve ekosistemler kritik önem taşıyor. Bu amaca yönelik takımın küçük bir parçası olmak heyecan ve onur verici.

lumumuzun yüzde ellisini oluşturan kadınlarımızdan hakkıyla istifade edemezsek, en değerli kaynaklarımızdan insan kaynağımızı iyi değerlendiremiyoruz demektir. Dijital dönüşüm süreçlerinde eğitim, eşitlik ve ekosistemler kritik önem taşıyor. Bu amaca yönelik takımın küçük bir parçası olmak heyecan ve onur verici. Biz ise daha buzağının ucunu gördük. Değişimin hızı gittikçe artacak ve bu değişim müthiş fırsatlar doğuracak. Biyoteknoloji 7 yılda 10.000 çarpanla ucuzluyor, nanoteknolojinin fiyatı son 6 yılda yüzde 80 düştü, güneş enerjisi 30 yılda 200 çarpan, nöroteknoloji 5 yılda 45 çarpan şeklinde daha ucuz arttı. 1900'li yıllarda bilginin ikiye katlanması 100 yıl sürüyorken, şu an bu süre bir yıldan da az. Dolayısıyla bilgi yakında 12 saatte katlanacak. Bu nimetler insanlığa, çevreye, çocuklarımıza güzel yarınlar için ümit verici. İş modellerimizi yeniden tanımlamamız gerekiyor. Hangi işlerin yapılacağına, kimlerin o işleri yapacağına ve işlerin nasıl organize edileceğine, proses bazlı değişime hazırlık yapmalıyız. Organizasyon şemalarının yeni teknolojilere göre yeniden uyarlanmalı.

Çok daha çevik yapılar gerekiyor. Bu doğrultuda Toplum 5.0 ilkelerini benimseyen dijital, kültürel ve stratejik dönüşüm kaçınılmaz. Her kurumun veri şirketine dönüşmesi gerekiyor ama maalesef dünyada verilerin yüzde 94'ü hiç yorumlanmıyor. Yapay zeka konusuyla ilgiliyse şunu söyle-

mek isterim; yapay zeka ile biz bir bütünü. İnsanın rolü burada anlam çıkarmak, verileri anlamlandırmak ve algoritmalara iyi değerler yüklemek olacak. Tekillige, arttırılmış insana doğru ilerliyoruz. Şimdiden arttırılmış bir noktaya geldik bile. Aslında gözlük, kulak aparatı da bir teknoloji. Telefonumuza günde seksen defadan daha fazla bakıyoruz. Yakında bu telefonlar kan hücrelerimize, gözlükler retinamızın içine girecek, beyinlerimiz nörolojik ağ üzerinden birbirine bağlı olacak. İnsanlık olarak eksponansiyel bir hızla bu teknolojilerle bütünleşiyoruz. Bu çağda her şeyin temelinde değer yargıları yatıyor. Dolayısıyla cinsiyet çeşitliliği ve evrensel değerler taşıyan, cesur gençleri ön plana koyan iyi kalpli çığır açan insanların geleceği yöneteceğine inanıyorum. Barack Obama 'Eğer tüm ülkeler iki sene boyunca kadınlar tarafından yönetilseydi her açıdan daha iyi performans sergilenirdi' demişti. Buna katılmakla beraber pozitif ayrımcılık yapmadan eşitlik sağlamamız zor olur. Evet endüstri, evet algoritma fakat bütün bunlar sürdürülebilir yapılara, çevreye, çocuğa, kadına, hayvana, bilime ve ilime yönelik tasarlanmalı..."

“İlgincidir, ilk yazılımcılar aslında kadındır. 1960'larda, bilgisayarların ilk yıllarında donanım erkeklerin, yazılım kadınların sorumluluğundaydı. 1980'lerde bilgisayarlar evlere girerken pazarlaması erkekler için kurgulandı. Bu durum ise kadınlarda motivasyon ve ilgi kaybına yol açarak, istihdamlarında düşüşe sebep oldu. O dönemden başlayan algı ve ilgi eşitsizliği bugün sektördeki istih-

dam eşitsizliğine kadar gidiyor. Bildiğiniz gibi Türkiye'de teknolojide kadın oranımız sadece yüzde 9.91 oranında seyrediyor. Öncelikle eğitimde kadın erkek fırsat eşitliğini sağlarsak beraberinde potansiyel istihdamın değişeceğine de inanıyorum. Wtech, bu anlamda çalışmalarını teknoloji alanında çeşitlilik ve fırsat eşitliğine odaklamış olan çok önemli bir platform ve oldukça fazla ihtiyacımız olan bir oluşum. Top-

“KADINLARIMIZDAN HAKKIYLA İSTİFADE EDEMEZSEK EN DEĞERLİ İNSAN KAYNAĞIMIZI İYİ DEĞERLENDİRMİYORUZ DEMEKTİR. DİJİTAL DÖNÜŞÜM SÜREÇLERİNDE EĞİTİM, EŞİTLİK VE EKOSİSTEMLER KRİTİK ÖNEM TAŞIYOR. BU AMACA YÖNELİK TAKIMIN KÜÇÜK BİR PARÇASI OLMAK HEYECAN VE ONUR VERİCİ.”

Demirhan Şener - Multinet Up CEO'su

ATILACAK ÇOK ADIM VAR

"Sektördeki kadın erkek çeşitliliği geçmişe göre daha iyi fakat dengenin tam anlamıyla sağlanabilmesi için atılacak çok adım var..."

"Kadının iş gücüne katılım oranı istisnai birtakım sektörler dışında ne yazık ki hem ülkemizde hem de dünya genelinde istenilen seviyelerde değil. Teknoloji sektörü ise maalesef bu oranın en düşük olduğu sektörlerin başında geliyor. Teknoloji sektöründe, özellikle teknolojinin geliştirilmesi ve kullanılması söz konusu olduğunda büyük şirketler ile küçük şirketler arasında, yaş grupları arasında, eğitim seviyeleri farklı gruplar arasında da dengesizlik olduğu ortaya çıkıyor. Dijital devrim nasıl ki dünyanın her bölgesinde farklı evrelerde yaşıyor, bu bireyler ve şirketler bazında da böyle. Teknoloji sektöründeki kadın ve erkek çeşitliliğinin istenilen seviyede olmaması birbiri ile ilişkili nedenlerden kaynaklanıyor. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği doğrudan etkili, kadınların iş-özel hayat dengesini daha kolay kurabilecekleri sektörlerle yönelmek zorunda kalması gibi bir durum var. Yalnızca ülkemizde değil dünya genelinde de teknoloji ürünlerinin pazarlama hedefinde erkek kullanıcılar oldu. Bu da sektörün zaman içerisinde erkek egemen bir forma bürünmesine sebep oldu. Bu durum artık daha çok kadının üniversitede mühendislik ve bilişim teknolojilerini tercih etmesi, teknoloji kullanmada ve daha önemlisi üretmede ön plana çıkmasıyla birlikte geride kalmaya başladı. Sektördeki kadın erkek çeşitliliği geçmişe göre daha iyi fakat dengenin tam anlamıyla sağlanabilmesi için atılacak çok adım var. Daha fazla kadının üst seviye pozisyonlarda bulunması, ilköğretim ve lise çağından itibaren kız çocuklarının STEM programları ile desteklenmesi başlıca ihtiyaçlar. Türkiye'de teknoloji sektörünün kadın çalışan oranı ne yazık ki sadece yüzde 9,91. Eşitliğin art-

ması ve dengeli orana ulaşma yolunda ciddi bir mesafe kat etmemiz gerekiyor. Teknolojide Kadın Derneği, teknoloji ve bilimde daha çok kadının ön plana çıkması hedefiyle, bu mesafenin kapanması için özveri ile çalışan bir oluşum. Hem problemin ortaya konulması hem de üniversitelerdeki genç kadınların mentorluk programları ile desteklenmesi, ilköğretim ve lise çağındaki kız çocuklarının bilim ve teknoloji eğitimine daha kolay ulaşması için özel sektör, MEB, kamu kurumları arasında bir köprü olarak önemli işlere imza atıyor. Elbette bu çalışmaların başlıca sonucu kadının teknoloji sektöründeki yerinin daha da güçlendirilerek toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile mücadelede önemli bir ivme kazanmak olacak. Kadının sektöre katkısının artması ile eğitim, istihdam, ar-ge, üretim ve ihracat hedeflerimize daha da yaklaşmış olacağız. Bu da temelde ülke ekonomimize bir katma değer olarak ortaya çıkacak. Kadının iş gücüne katılımı konusunu Multinet Up Kurumsal İlkelerinden biri olan "Çeşitlilik ve Dahil Etme" ilkesi uyarınca, işe alım, kariyer planlama ve gelişimi konularında sergilediğimiz adil bir yaklaşım var. Çeşitlilik ve kadınların kariyerlerinde eşit fırsatlara sahip olması İnsan Kaynakları politikamızın öncelikleri arasında yer alıyor. Multinet Up'ta 231 çalışanımızın 111'i kadın çalışan. 32 Yöneticimizden 12'si kadın, 5 yönetim kurulu üyesinin ise 3'ü kadın. Özellikle kadın yönetici sayısında yüzde 24 olan dünya ortalamasının üstündeyiz. Multinet Up olarak kadınların iş gücüne aktif katılımını teşvik eden, daha

fazla kadın yöneticinin özellikle teknoloji alanında daha aktif ve sayıca fazla olmasını hedefleyen sivil toplum kuruluşlarına da destek veriyoruz ve çeşitli iş birlikleri yaratıyoruz. Teknolojide Kadın Derneği, iş birliği içinde olduğumuz, yerelde ve globalde faaliyet gösteren oluşumlar arasında önemli bir yere sahip. Teknolojide kadının güçlendirilmesi için yürütülen lobi faaliyetlerinin ve kamu kurumları ile iş birliğinin oluşturtulması ve yürütülmesi konusunda özveri ile çalışan der-

nek özellikle kurduğu WTech Platformları ile heyecan verici çalışmalarda imza atıyor. Ülkemizin en başarılı üniversitelerinde bilim, mühendislik ve teknoloji bölümlerinde öğrenim gören genç kadınların bu platformlar aracılığı ile desteklendiğini, sektöre hazırlandığını, alanında başarı kadınlar ile bir araya gelerek ilham ve mentorluk aldıklarını görmek mutluluk verici. Multinet Up olarak Teknolojide Kadın Derneği'nde yer almaktan gurur duyuyoruz.

"KADININ SEKTÖRE KATKISININ ARTMASI İLE EĞİTİM, İSTİHDAM, AR-GE, ÜRETİM VE İHRACAT HEDEFLERİMİZE DAHA DA YAKLAŞMIŞ OLACAĞIZ. BU DA TEMELDE ÜLKE EKONOMİMİZE BİR KATMA DEĞER OLARAK ORTAYA ÇIKACAK."

Ali Yılmaz- SEM Yönetim Kurulu Başkanı

WTECH'İN GÖREVİ ÇOK ÖNEMLİ

Araştırmalar okul çağındaki genç kadınların teknoloji alanına yönelmeme sebeplerinin ilgi duymama ya da beşeri bilimlere daha fazla ilgi duyma olduğunu gösteriyor...

oluyor, erkek ağırlıklı oldukça da kadınların ilgisi azalıyor.

Durum tespiti yola çıktığımızda Teknolojide Kadın Derneği'nin görevi çok önemli bir hale geliyor. Dernek zaten bu sorunun çözümünün okul çağlarında yattığını kavramış durumda. Dolayısıyla ilk ve ortaokullarda kız çocuklarına STEM projelerini sevdirmek konusunda yapılacak çalışmalar, lise ve üniversitede müfredata destek veren, teknoloji konusunda genç kadınları geliştirecek projeler çok büyük önem taşıyor. Tabii bunu bir sivil toplum kuruluşunun tek başına başarmasını beklemek doğru değil. Derneğe destek olmak konusunda özel sektöre ve devlete çok büyük görevler düşüyor. Bizim bütün işimiz teknolojiyle. İşimizi yapmak için kullandığımız araçlar, insanların reklamlarla, markalarla, web siteleriyle, ellerinin altındaki teknolojiyle etkileşimini analiz etmeye yarayan teknolojiler. Bu sayede toplanan verileri anlamlandırıp, markaların online pazarlama stratejilerini oluşturmalarına yardımcı oluyoruz. Şirket olarak kadın oranımız yüzde 45 civarında ve bunun altına düşmemeye çalışıyoruz. Sadece sayıda eşit olmak da yeterli değil, aynı zamanda eşit ödeme konusunda da hassas davranıyoruz. Bu kadar dikkat etmemize rağmen farklı departmanlarda sektörün yaşadığı sorunu biz de

yaşıyoruz. Yazılım ve Veri Analizi departmanlarımızın toplamına baktığınızda kadın oranı maalesef yüzde 10'a kadar düşüyor. Biz kadınların toplumun her alanında eşit temsil edilmesine ve eşit haklara sahip olması gerektiğine inanıyoruz. Kadınların varlığı ve güçlenmesi her alanda olduğu gibi iş yerinde ve özellikle teknoloji alanında da çok önemli. Çeşitlilik farklı fikirleri ve farklı bakış açıları doğurur. Farklılık ise verimliliği destekler. Bütün sektörlerde iş yapma şekillerini değiştiren ve geleceği şekillendiren teknolojilerin içinde kadın dokunuşu ve bakış açısı olması, daha yaşanabilir bir dünya için son derece önemli. Biz de tam bu yüzden Teknolojide Kadın Derneği'nin destekçisiyiz. Bir de yapay zeka konusuna değinmek istiyorum... Yapay zekâ, temel olarak insan zekâsının işleyişinin makineler ve özellikle bilgisayarlar tarafından taklit edilebilmesi prensibine dayanır. En önemli kullanım alanı ise karar alma süreçlerini kısaltmak ve veriye dayalı daha sağlıklı kararlar almayı sağlayan bir teknoloji olmasıdır. Tarihe baktığınızda barut dahil tüm yenilikler/yeni teknolojiler önce iyi amaçla kullanılmış, sonra suistimal edilmiştir. Bu da erkek egemen dönemlerde ve devletlerde gerçekleşmiştir. Dolayısıyla burada kadının önemi ortaya çıkıyor. Eğer yapay zekâ alanındaki geliştirmelerde ve kullanımlarda daha fazla kadın kontrolü olursa, kötü kullanım şansının o kadar azalacağını düşünüyorum...

“Dünyada iş gücüne baktığınızda yarıya yakını kadınlar oluşturuyor. Fakat teknolojiye geldiğimizde rakam yüzde 25'e düşüyor. Bunun sebebi aslında okul çağındaki kızların teknolojiyle alakalı konulara ilgi duymamaları. Araştırmalar okul çağındaki genç kadınların teknoloji alanına yönelmeme sebeplerinin ilgi duymama

ya da beşeri bilimlere daha fazla ilgi duyma olduğunu gösteriyor. Araştırmaya katılan genç kadınların sadece yüzde 27'si teknoloji sektöründe bir kariyer düşünebileceğini söylerken, erkeklerde bu oran yüzde 62... Sektörün erkek ağırlıklı olması da önemli bir etken. Burada karşımıza önemli bir sorun çıkıyor; kadınlar ilgi duymadıkça sektör daha erkek ağırlıklı

“YAPAY ZEKÂ, TEMEL OLARAK İNSAN ZEKÂSININ İŞLEYİŞİNİN MAKİNELER VE ÖZELLİKLE BİLGİSAYARLAR TARAFINDAN TAKLİT EDİLEBİLMESİ PRENSİBİNE DAYANIR. EN ÖNEMLİ KULLANIM ALANI İSE KARAR ALMA SÜREÇLERİNİ KISALTMAK VE VERİYE DAYALI DAHA SAĞLIKLI KARARLAR ALMAYI SAĞLAYAN BİR TEKNOLOJİ OLMASIDIR. “

Volkan Biçer –AdColony Emea & Latam Genel Müdürü

KADIN ÇALIŞAN ORANIMIZ YÜZDE 50'YE YAKLAŞTI

"Dünya'da, Türkiye'de ve özellikle teknoloji sektöründe kadın oranlarının artırmayı amaçlayan Teknolojide Kadın Derneği herkesin yakından takip etmesi gereken bir kuruluş..."

Teknolojide Kadın Derneği'nin girişimlerini çok faydalı buluyorum. Özellikle araştırmaları incelediğimizde kadınların teknoloji alanına ilgi duymalarına rağmen, bu alanda aktif olarak yer alamadıklarını görüyoruz. Bu nedenle farkındalık yaratılması ve sektörün gelişmesi anlamında Türkiye'de böyle bir derneğin varlığı sektörde çalışan biri olarak benim ve şirketimiz için de bir hayli önem taşıyor. Kariyer planlamasında fırsat eşitliğinin sağlanması ve şirketimizde insan kaynakları yönetimi birimlerinin ve üst yöneticilerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalıklarının artırılması için de belirli eğitim ve konuşmalar organize ediyoruz. Bu doğrultuda kadın yöneticilerimizin performansından ve şirket içindeki konumlarından bir hayli memnun olduğumuzu dile getirebilirim. Kadın çalışanlarımızın özel sağlık sigortasında doğum işlemini de dahil ederek başladığımız bu süreç şirketimizde; doğum sırasında esnek saatler, çalışma sürelerinde düzenleme, doğum izni, küçük çocukların bakımı olarak karşımıza çıkmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımının benimsendiği bir işgücü piyasasının oluşturulmasını temel amaçlar arasında tutuyoruz. Şirketimizin toplam kadın çalışan oranı neredeyse yüzde 50'ye ulaştı. Burada önemli pozisyonlarda yer alan kadın yöneticilerimizin sayısı da 18'e ulaştı. Bu da 150 kişilik bir ekip içinde kadın – erkek yönetici oranını eşit tutma hedefimiz ile doğru orantılı bir sayı. Bu bağlamda öncelikle ekibimizdeki sonra da Türkiye'deki kadın çalışanların teknoloji alanında kendilerini geliştirmeleri ve erkek egemen olarak sayılabilecek bu endüstride yer bulmaları bizim için önem taşıyor. Teknolojide

Kadın Derneği ile birlikte çalışmalar yaparak bu araştırmalara destek olmak bu nedenle önceliklerimiz arasında. Geçtiğimiz 20-25 senelik dönemde yaşanan gelişmeler ve ortaya çıkan teknoloji trendlerinin bugünkü oluşumları beslediğini de söyleyebiliriz. 3D baskı, akıllı şehir ve akıllı ev uygulamaları, sürücüsüz otomobiller, 5G internet, blockchain ve yapay zeka aslında geçtiğimiz yıllarda da konuşulan ve karşımıza çıkan teknolojilerdi. Önümüzdeki dönemde daha fazla hayata karışacaklarını ve bu bağlamda sosyal hayatı dönüştüreceklerini söyleyebiliriz. Trendler geliştikçe ve ortaya yeni ürünler çıktıkça finansal hizmetlerde bunlara ilişkin yeni ürün ve hizmetlerin de geliştirilmesi gerekli görünüyor. Bu alanda hızlı hareket eden kurumlar avantajlı konumda olacak. Yapay zeka özellikle hizmet sektörü ve üretim alanlarında insanların rolünü azaltacak ve süreçleri daha otomatize hale getirecektir. Bu anlamda, günümüzde ulaşılmış olan gelişim henüz yeterli olmasa da önümüzdeki yıllarda potansiyelinin çok yüksek olduğu bir gerçek. Bu dönem özellikle teknoloji alanında çalışacaklar için kodlama dillerini bilmenin büyük avantaja dönüştüğü bir zaman. Önümüzdeki günlerde yapay zekayı yönetecek ve geliştirecek insanlar kendilerini bu anlamda geliştirmek durumundalar. Cinsiyetten bağımsız olarak, belirli yeterlilik seviyesine gelmiş çalışanların daha fazla sorumluluk alacakları bir dönem yaklaşıyor. Yapay zeka ve insan zekası ilişkisi ise, yakın gelecekte filmlerde

gördüğümüz distopya senaryolarının henüz gerçekleşmeyeceğinin göstergesi niteliğinde. Peki "Teknoloji Toplumu" ülkelerin geleceğini nasıl etkiler? Biraz da buna değinmek isterim. Dünya Ekonomik Forumu (OECD) verilerinden ve medya yansımalarından derlediği bilgilere göre, Singapur'un 6,1 oranla teknolojik geleceğe en hazır ülke olduğu saptanmıştı. Burada yayınlanan veriler, hangi ülkelerin teknolojik değişime hazır olduğuna yönelik olarak hazırlanırken, Singapur'dan

sonra ekonomik olarak değişime en hazır ülkeler; Lüksemburg, Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan olarak görülmüyordu. Türkiye'nin bu listede yer almaması dikkat çekmişti. Geçtiğimiz senenin ardından umuyoruz bu durumu geliştirecek şekilde ülkemizde de yatırımlar yapılır. Dünyanın geleceği olan bu teknolojileri takip etmek, öğrenmek ve geliştirecek noktaya gelmek toplum için, zamanın ruhunu yakalamak anlamında büyük önem taşıyor."

"ŞİRKETİMİZİN TOPLAM KADIN ÇALIŞAN ORANI NEREDEYSE YÜZDE 50'YE ULAŞTI. BURADA ÖNEMLİ POZİSYONLARDA YER ALAN KADIN YÖNETİCİLERİMİZİN SAYISI DA 18'E ULAŞTI. BU DA 150 KİŞİLİK BİR EKİP İÇİNDE KADIN – ERKEK YÖNETİCİ ORANINI EŞİT TUTMA HEDEFİMİZ İLE DOĞRU ORANTILI BİR SAYI."